

KURJER WARSZAWSKI.

ROK SZESZCZĄDZIESIĄTY DRUGI.

Przenumerata.
W Warszawie: rocznie rs. 6, półrocznie rs. 3, kwartalnie rs. 1 kop. 50, miesięcznie kop. 50. Za odnośzenie do domu dopłaca się kop. 5 miesięcznie. Numer pojedynczy kop. 5.
Na prowincji i w Ges.: rocznie rs. 9, półrocznie rs. 4 k. 50, kwartalnie rs. 2 kop. 25, za 2 miesiące w tym samym kwartale rs. 1 kop. 75, za 2 miesiące w oddzielnych kwartałach rs. 2, miesięcznie rs. 1.
Za granicą: miesięcznie rs. 1 kop. 20.

Ogłoszenia.
Reklamy: za jeden wiersz garmentowy pierwszy raz 25 kop., każdy następny raz 20 kop.—**Nekrologja:** za jeden wiersz 15 kop.—**Zwyczajne ogłoszenia:** za jeden wiersz drobnego pisma lub też jego miejsce, pierwszy raz 10 kop., każdy następny raz 8 kop.—**Małe ogłoszenia:** za jeden wyraz pierwszy raz 2 kop., każdy następny raz 1½ kop.—Z wyjątkiem ogłoszeń do „Nekrologji”, wszelkie inne ogłoszenia muszą być z dnia na dzień podawane.

Rękopismów nadsyłanych do Redakcji nie zwraca się.
 Ogłoszenia i przenumerata przyjmuje się w kantorze Kurjera Warszawskiego codziennie od godz. 9-tej rano do 6-tej wieczorem, w niedziele i święta od godz. 11-tej do 1-ej w południe.

Dzisiaj: s. Piotra w Okowach.	Wschód słońca o godzinie 4 minut 21.	Długość dnia godzin 15 minut 29.	Sobota: N. Marji P. Śnieżnej.
Jutro: N. Marji P. Anielskiej. Alfonsa Lig.	Zachód „ „ 7 „ 50.	Ubyło „ „ 1 „ 14.	Niedziela: Przemienienie Pańskie.
Czwartek: Znalezienie s. Szczepana.			Poniedziałek: s. Kajetana Wyznawcy.
Piątek: s. Dominika Wyznawcy.			Wtorek: ss. Cyrjaka, Larga i Smaragdy.

Adres Redakcji „Kurjera Warszawskiego.“ Plac Teatralny Nr 5, dom W. L. Zabłockiej.

— W dniu jutrzejszym odbędą się z powodu pamiątki N. Marji Panny Anielskiej nabożeństwa odpustowe z wystawieniem N. Sakramentu, kazaniai i procesjami w kościołach:
 św. Anny (po-bernardyńskim) na Krakowskim-Przedmieściu — i
 św. Antoniego (po-reformackim) przy ulicy Senatorskiej.
 Wspomniemy tu o początku powyższej pamiątki, jaką corocznie w dniu 2-m sierpnia obchodzimy.
 Na kawałku gruntu benedyktyńskiego św. Franciszek wystawił kościół Bogarodzicy, zwany *Portiuncula*, od małej części ziemi. O ile Bóg błogosławił pierwszym początkom jego zakonu, z tego wnieść można, że na tem miejscu ukazała się mu N. Marja Panna i Zbawiciel świata; skutkiem czego na proźbę tego świętego patriarchy Honorjusza III nastąpił najwyżsi kapłani liczne tym miejscem nadali odpusty. Łaski te duchowne rozciągnęły się do tych kościołów, w których się odpust *Portiunculae* odprawia.

Przegląd polityczny.

Przegrana p. Freycineta ma to w sobie charakterystycznego, że dała zwyciężonych, ale nie stworzyła zwycięzców. W liczbie 450 głosów przeciw kredytowi pomieściła się „unia republikańska“ p. Gambetty, która usiłowała poruszyć niebo i ziemię za interwencją wspólną z wojskami angielskimi aż po Kair i powyżej Kairu, — i stronnictwo radykalne p. Clémenceau, który wywiesił zasadę nieinterwencji ze względu na charakter narodowy bronionej przez Arabiego sprawy, i frakcja nieprzejednanych, która nie życzy sobie akcji zewnętrznej w obawie, aby takowa nie uszczupliła im pola do wicherzeń wewnętrznych przez zjednoczenie narodu pod jakimś wyższym politycznym hasłem, i nareszcie prawica, która chciałaby Rzeczpospolitą zamienić w gnijącą mumję. Gdyby p. Gambetta nie chciał „przy dobrej sposobności“ zgotować upadku Freycineta, byłby głosował za wnioskiem p. Langlois, który udzielał rządowi *motu proprio* 40 milionów fr. kredytu; jeżeli zaś wolął głosować przeciw kredytowi, chociaż *République française* jeszcze w piątek wołała, że „gdy wczoraj powstrzymanie się Francji od działania było błędem, to dzisiaj po oświadczeniu się Turcji byłoby zbrodnią“, to złożył ciężką ofiarę na ołtarzu niena-

wiści swej dla Freycineta, ale odmawiając mu kredytu, pobił własną bronią samego siebie.

Któż więc ma objąć spuściznę po Freyciniecie, skoro niema właściwego zwycięzcy? Byłoby chyba miejsce na ministerjum koalicyjne pp. Gambetty i Clémenceau, ale łatwiej pogodzić wodę z ogniem, niżli tych dwóch polityków. Tem się tłumaczy rozgardzaj, jaki zapanował w Paryżu, i krzyżowanie się najsprzeczniejszych poglądów w kołach politycznych, czego echem były wczoraj nasze depezesy. Podczas gdy według jednych wieści miałby widoki, popierany przez gambettystów gabinet dzisiejszego prezesa izby deputowanych Brissona, inni oczekują rekonstrukcji gabinetu Freycineta z przybraniem posła francuskiego w Berlinie p. Courcel, który przejąłby ze spracowanych rąk Freycineta tekę spraw zagranicznych; inni nareszcie prorokują ministerstwo bezbarwne, jedynie do załatwiania bieżących spraw rządowych powołane, a jeszcze inni przypuszczają możliwość gabinetu „bankierskiego“ Leona Saya, któryby powstał z programem obrony kapitałów francuskich, srodze zagrożonych anarchją egipską.

Do tego wszystkiego wpływa myśl rozwiązania izby, któreby może istotnie przyczyniło się najsukcesywniej do wyjaśnienia mętnej sytuacji bez wyjścia; p. Grévy wszelako nie czuje w sobie dość odwagi do tego kroku, chociaż ośmielić mógłby go rozłam, jaki zapanował w poglądach na sprawę egipską pomiędzy izbą deputowanych a senatem. Wiadomo, że senat we wtorkowych obradach swoich nad pierwszym kredytem zdradził usposobienie wojownicze *à la Gambetta*; izba deputowanych zaś ciągle jeszcze w większości swojej widzi w każdym projekcie, w każdej idei p. Gambetty awanturę, obliczoną na ruinę kraju.

Testament swój polityczny zawarł tymczasem p. Freycinet w mowie sobotniej, w której motywował żądanie kredytu 9½ milionowego. Interwencja jest krokiem militarnym i politycznym zarazem — mówił prezes ministrów w przededniu swej kłębki — który zawiera w sobie sumę delikatnych problematów i ważnych pytań, tak ze względu na administrację Egiptu, jak na stosunek jego do Europy i Turcji; podnosi ona kwestje, które mogłyby wywiązać nieporozumienia z niektórymi państwami. Gdyby Europa dała nam pełnomocnictwo do interwencji, bylibyśmy je przyjęli, gdyż czulibyśmy się naówczas ubezpieczonymi wobec niespodzianek. Bez mandatu jednak nie pójdziemy do Egiptu! Położenie An-

gli jest innem... Jesteśmy mocarstwem kontynentalnym; to zaleca nam szczególną przeorność polityki zewnętrznej. Anglja zresztą zadaleko już dzisiaj zaszła w sytuację, którą sama stworzyła, aby mogła się cofnąć! Dlatego więc godzimy się tylko na zajęcie Suez. Nie jest ono aktem politycznym, nie rodzi rozdwojenia z Europą, która w ubezpieczeniu żeglugi na kanale Sueskim widzi wspólny interes powszechnego dobra. Nie potrzeba się obawiać, aby rozwój wypadków zmusił nas do pójscia dalej po za wykreśloną sobie dzisiaj granicę. Co innego, gdyby Suez leżał w środku Europy, gdyby zagrażało nam niebezpieczeństwo zetknięcia się z żołnierzami Arabiego baszy (tu śmiech ironiczny w izbie!) Dalej przedkłada p. Freycinet konwencję zawartą z Anglja, a przedłożoną konferencji do zatwierdzenia, która obowiązuje Francję do obsadzenia dwóch miejscowości nad kanałem Sueskim, każdej z nich siłą 2000 ludzi. Wielką burzę wywołał w izbie prostoduszny p. Laisant, który mówiąc, jak myśli, nie wahał się skompromitować armji francuskiej przed zagranicą wołając: „Kto ma taką armję, jak ta, którą widzieliśmy świeżo na Longchamps, ten nie puszcza się w awantury, chyba że chce znów Francję wydać na łup wrogów!“ Protesty zagłuszyły mowę...

Bohaterem gorących rozpraw był jednak p. Clémenceau, który z piękną ironją zauważył: Że wojska francuskie nie mają według przedłożonej konwencji prawa ruszyć się z nad kanału Sueskiego, to większe dla nas uspokojenie, niż powstrzymanie się od wszelkiej akcji! tak więc zwyciężył ostatecznie p. Clémenceau.

Nie ulega już wątpliwości, że Anglja oświadczeniem W. Porty nie dała się powstrzymać od wysłania wojsk swoich do Egiptu. Naciera ona tymczasem coraz natężsiej na sułtana, aby ogłosił Arabiego buntownikiem. Said basza tłumaczy, iż pierwaj należałoby przeprowadzić rokowania z Arabim, a takowe będzie można podjąć skuteczniej, gdy korpus turecki stanie na ziemi egipskiej. Ta ostrożność sułtana wielce jest usprawiedliwioną, musi on działać ostrożnie z Arabim, który na wieść o zapowiedzianem wyruszeniu wojsk tureckich do Egiptu napisał nowy list do sułtana, upewniający go o swej wierności i uległości, ale zarazem otwarcie zapowiadający, że gdyby Turcja wyruszyła w pole w obronie khedywa i roszeń Europy, on, zgromadziwszy pod swym sztandarem wszystkie żywe siły narodu,

KARZEŁ DYPLOMATY

POWIEŚĆ HISTORYCZNA

przez

T. T. Jeża.

TOM II.

Wazny ciąg. — Październik 170.

Kto chce mieć wyobrażenie dokładne o tem, co się działo w Polsce od chwili przybycia biskupa de Montluc do miesiąca maja, roku następnego, niech czyta pamiętniki Choisnina, albo lepiej jeszcze pracę markiza de Noailles, pod tytułem: Henri de Valois. Nie możemy ani ich przepisywać, ani streszczać nawet, pisząc nie historję, ale powieść, której wypadki te służą za rami jeno, rami urobione na podobieństwo tych, które w płaskorzeźbie przedstawiają obrazy różne, życia i dramatycznej pełni. Materiałem do obrazów tego rodzaju jest szlachta polska, szarpana różnemi, często sprzecznymi namiętnościami. Tu ambicja, zawist, żądza zysku rozbija ją na gromadki do ořeza się rwiące; tam miłość ojczyzny gromadki te w zastępy duże ściąga i powaśnianych godzi, przebaczenie wzajemne uraz sprowadza; ówdzie myśl poważna prezyduje tłumowi złożonemu z panów nie mających sobie butów

porządnych sprawić za co. Na ramach tych nie brak i epizodów, wystawiających na sztych i osobistości pojedyncze. Piotr Zborowski, będący, mimo że dyssydent, duszą partji francuskiej, oskarżonym został o to, że się dał przez dwór francuski przekupić. Dumni wojewoda bronić się musiał publicznie — bronić się przed sądem złożonym z narodu całego i łączącym w zbiorowej osobistości swojej władzę wyrok ferującą i władzę wyroki wykonywującą, a działającą doraźnie. Epizody takie i tym podobne pojawiały się co chwila na zgromadzeniach urzędowych i dorywczych, na sejmikach prowincjonalnych, na sejmie konwokacyjnym do Warszawy zwołanym a rozstrzygnąć mającym kwestję ważną: czy naród polski na wybory na króla stawie się ma w osobie delegatów *ad hoc* wybranych, czyli też wosobie własnej? wreszcie na sejmie elekcyjnym, na który, wedle postanowienia zapadłego, powołanym został naród cały.

Sejm elekcyjny rozpoczął się dnia 5-go kwietnia 1573 roku.

Piątek 3 kwietnia był to dzień postu i modłów publicznych na uproszenie Boga o pomyślny wybórów wypadek. W niedzielę następną sejm otworzyła ceremonia religijna, której asystowali senatorowie i szlachta. Udano się do dużego kościoła warszawskiego, do katedry świętego Jana, gdzie arcybiskup gnieźnieński, prymas królestwa, officjował osobiście i miał mszę pod wezwaniem Ducha świętego. Nazajutrz, 6 kwietnia, rozpoczęły się posiedzenia. Na pomieszczenie posiedzeń sejm, składające

go się z kilkudziesięciu tysięcy głów, nie było w Warszawie budynku odpowiedniego. Myślimy, że żadne z miast europejskich nie posiadało i dziś nie posiada sali tak obszernej. Dla wyborców przeto postawiono za miastem szopę, dla każdego województwa oddzielną i w szopach tych województwa, pod przewodnictwem senatorów swoich, obozowały i obradowały, występując dla obrad ogólnych na plac i formując na takowym koła obszerne, złożone z wycinków, składających się z województw, na które się Polska dzieliła. Każdy z wycinków tych formował klin; wierzchołki klinów onych tworzyły kółka wewnętrzne i zaznaczone były sztandarami wojewódzkimi, w cieniu których stali senatorowie.

Obrady te przedstawiały widok imponujący, wrozdaju swoim jedyny. Ci, co je w sposób ten urządzili, co na sejmie konwokacyjnym przeparli postanowienie zwolywania narodu całego z przestrzeni od morza Bałtyckiego do gór Karpackich i od Warty do Dniepru, byli to artyści, ale nie mężowie stanu. Nie możemy oprzeć się ochocie zaznaczenia w tem miejscu nazwiska człowieka, co artystym onego głównym sprawcą był. Nazywa się on Jan Zamoyski; podówczas nie liczył więcej, jak lat trzydzieści; późniejszy wielki kanclerz i wielki hetman i jeden z największych na polu politycznym artystów, bohater na wzór bohaterów Plutarcha, wojownik i uczo ny, sprawca wielu rzeczy pięknych, ale, niestety! szkodliwych.

(Dalszy ciąg nastąpi.)

obaczyłyby się w smutnej konieczności walczenia przeciw współwyznawcom, ponieważ on walczy za chwałę i zwycięstwo kalifatu, a sprawa, której broni, jest sprawą islamu.

Ze zresztą Arabi basza ma prawo tak przemawiać, dowodzi świeża uchwała 350 notablów w Kairze z świętym szeikiem islamu na czele, która ogłasza Arabiego najwyższym wodzem narodu (*generalissimus*) i powierza w jego ręce obronę wiary i kraju, odejmując khedywowi prawo wydawania firmatów i reprezentowania islamu. Wystąpienie przez Arabiego delegatów pojedynczych do Aleksandrii okazało się, jak przewidywaliśmy, misternie uknutą intrygą. Chciał on pod płaszczykiem proponowanych układów przekazać do Aleksandrii swoich wysłanników, którzyby nakłonili ministrów do opuszczenia khedywa, a zwłaszcza zawezwali Ali Mubareka baszę, który podjął się misji pojednawczej, aby powracał do Kairu.

Turcja się zatem zbroi... Achmed Mukhtar basza, któremu sultan powierzył organizację wyprawy, powołał już 14 bataljonów z Albanji, a innych 48 gromadzi z reszty prowincyj otomańskich. W. Porta głosi, że do 8 dni wyszle korpus 10-tysięczny i układa się w tym celu z bankiem otomańskim o pożyczkę 150,000 funtów tureckich. To wszystko są zapowiedzi—faktem jest dopiero, iż we czwartek zakupionego Stambule *pośpiesznie* 50,000 metrów płótna na letnie mundurki dla korpusu ekspedycyjnego.

Pokazuje się przeto, że los tureckiej wyprawy, a zatem i los kwestji egipskiej w ogóle zawisł od szybkości igły krawców stambulskich. Podobno zaś robią leniwo...

Br. Z.

Rzeź chrześcijan w Egipcie.

Poczynają nadpływać szczegółowe wieści o strasznych rzeziach, dokonanych na spokojnej ludności europejskiej, osiadłej i pracującej uczciwie nad Nilem, przez rozbestwionego motłoch, który szlachetną walkę Arabiego o samoistność narodu egipskiego zrozumiał—jak to zwyczajnie bywa—jako wezwanie do rabunku i mordy, jako hasło do zagłady wszystkiego, co nie wyznaje koranu i nie czci Alaha...

Londyńskie biuro telegraficzne Reutera zebrało niektóre szczegóły owych rzezi, które za niem w streszczeniu powtarzamy.

Widownią najkrwawszych znęcań się na fałszywą drogę pchniętego fanatyzmu arabskiego były miejscowości Tantara i Mehalla (Mihalla).

Opis rzezi w „świętem mieście“ Tantara opiera się na zeznaniach dwóch wiarygodnych Europejczyków, urzędników katastralnych, których przesłuchano urzędowo.

Jeden z nich opowiada:

Znajdowałem się dnia 11 lipca na stacji kolei żelaznej, gdy władze egipskie ogłosiły urzędowo, że siedem pancerników angielskich zatopionych zostało na dnie morza przez ogień fortów Aleksandryjskich.

Nazajutrz przybyły z Aleksandrii tłumy motłochu obławowane łupem z rabunku.

One to rzuciły hasło rzezi, która rozpoczęła się d. 13 b. m. o ósmej zrana.

Do południa już nalicyłem własnymi oczami 85 trupów, które niesiono grupami po trzy lub cztery ciała.

Na czele każdej grupy pędziły wściekłe kobiety, niosące smukłe drągi, na których powieszano odcięte ramiona i nogi nieszczęśliwych ofiar...

Po nich biegiły inne kobiety wrzeszczące zapalczywie, jak gdyby święcili wesele i depejące namiętnie po trupach, wleczonych za nogi na sznurach, dopóki nie porzypadały się w drobne szczątki.

Tłum bił trupy knutami, aż zrobiły się płaskie jak cienka blacha, wydobywał kijami wnętrześci z ciała i wrzucił je do mieszkań Europejczyków.

Wpiero już obrabowano ofiary z wszystkiego co miały przy sobie.

Znany mi inspektor policyjny przywłaszczył w oczach moich pieniądze i kosztowności.

Żołnierze z tłumem szarpali się o łupy...

Okolo godziny 5 po południu przybył Achmed bej Minishowi z 20 beduinami i udał się do dzielnicy żydowskiej, wyratował jej mieszkańców i uprowadził do swojej włości.

Nas ocalił szeik wsi Szobra, który przybył do naszego domu i przebrał nas za krajowych stróżów, zaopatrując w kije; w tym kostjumie przedarliśmy się do Szobry.

Tutaj szeik oddał nas pod opiekę Achmeda beja Minishowi. Wsiadliśmy następnie do wagonu kolei żelaznej, gdzie spotkaliśmy się ze zbiegami z Mehalli i Tel el Kebiru.

Inspektor katastralny z Jel el Kebir opowiada, iż

pociąg popołudniowy z d. 13-go przywiózł z Aleksandrii tłumy hałasującego motłochu, który udał się niezwłocznie do zabudowania, gdzie mieszkało siedmiu europejskich urzędników katastru wraz z rodzinami.

Czterej byli nieobecni; pozostali trzej stawili opór bohaterski, dopóki złoczyńcy nie wdarli się do wnętrza domu od tylnej strony.

Wszystkich wtedy wymordowano w sposób okrutny.

Zwłoki nieszczęśliwych oblano potem naftą i palono.

Gubernator okręgu przybył niebawem na miejsce zbrodni, uwolnił obłożone rodziny pomordowanych i odprowadził je wśród przekleństw motłochu do swego haremu.

Następnie wymordował motłoch dwunastu greków w barbarzyński sposób.

Wnętrznosci jednego uwiązano do psiego ogona i polano naftą, zapalając takową wśród okrzyków szalonej radości kobiet i dzieci arabskich.

Ośm razy odpierano natarcie tłumu, aż przybyli dwaj szeryfowie gminni, którzy z pomocą swoich ludzi zdolali rozproszyć tę rasę kanibalów.

W innej miejscowości zamordowano dwóch urzędników europejskich wraz z żonami, które wpierył w oczach mężów zgwalciono...

Jestto parę tylko obrazków tej tragedji, o której skape zaledwo wieści dochodzą do Europy.

Wiele ofiar padło w środkowym i górnym Egipcie, z którym komunikacja jest trudna, dzisiaj niemal przerwana.

Może nigdy nie doleci nas echo głuchego jęku konających na rozległych obszarach ziemi nilowej...

Stowarzyszenie grzebania umarłych.

Bywają niedole w życiu biedaków, których doświadczenia nie pojmują zamożni, co nie walczyli nigdy z niedostatkiem. Szczęśliwi, nie wiedzą nawet o ubóstwie, połączonym z utratą drogich osób.

W rodzinie wyrobnika, i w ogóle człowieka pracy, gdy choroba na łożu jednego z członków powali, a fundusze na pomoc lekarską wyczerpał, śmierć jest katastrofą podwójną, bo utrata bliskiej sereu istoty łączy się z ruiną materialną.

Urządzenia społeczne, przy swoich wszystkich pożytkach, wykonywają pewien rodzaj okrucieństwa na biednych. Censur, przy każdym ważniejszym akcie życia, jest nieubłagany. I nie może być inaczej! Bo, tylko siłami wspólnymi dają się pokrywać wspólne potrzeby.

Gdy niezamożny rękodzielnik musi pochować rodziców lub dziecko, pogrzeb wysusza do szczytu jego środki, tak, iż najogledniejsi bywają zmuszeni do pożyczki się uciec, która się często z lichwą jednoczy. Całe lata późniejszej pracy nie wynagrodzą tej rany!

Najtańszy pogrzeb kosztuje w Warszawie około 10 rs. Zkądże je weźmie biedna sługa, lub wyrobnik, co, przy najskromniejszych potrzebach, za ledwie przed upływem miesiąca koniec z końcem wiąże?

Pokładne przewóz, opłata grabarzy i załatwienie formalności policyjnych są to wydatki, jakich nikt nie uniknie. Posługa duchowna nie wprawdzie nie kosztuje, lecz każdy radby mieć kapłana, coby kondukt prowadził, a duchowieństwo nasze na to, pomimo najlepszej chęci, dotąd środków nie ma.

Tymczasem w mieście umiera więcej ubogich, którzy nie mają czem opłacić kosztów pogrzebu, aniżeli zamożnych. Najlepiej przekonywa o tem sprawozdanie gminy żydowskiej, grzebiącej swych umarłych bezpłatnie.

W latach:	1871	1872	1873	1874	1875	1876	1877
Płatne	1216	1223	1274	1244	1297	1383	1349
Bezpłatne	1719	1205	1414	1570	1562	1632	1902

Cyfry te wymownie przekonywają o stosunku, wskazując, ile to nieszczęśliwych chrześcijan, pozabawionych podobnej pomocy w mieście naszym, korzystających z miłosierdzia publicznego w tym zakresie powinno.

Gmina ewangelicko-augsburska również grzebie bezpłatnie swoich ubogich, lub im udziela pewnych ulg w opłacie pokładnego. Cyfry tu jednak są mniej pokaźne. W sprawozdaniu za rok 1879 czytamy, iż pogrzebów było wogóle 668, z tych bezpłatnych 160, padło gmina udzieliła funduszu na pochowanie 33 osób, należących do innych wyznań. W roku 1880 pogrzebano ciał 776, z których 189 bezpłatnie.

Za to katolicy nie postarali się dotąd o systematyczne stała pomoc dla swoich ubogich. Istnieją wprawdzie przy parafjach rozmaite bractwa, np.

różańcowe, w całym kraju rozwinięte, lecz te zajmują się grzebaniem swoich zmarłych członków, co wnosili przez rok cały oznaczone opłaty. Nadmienić wypada, iż do stowarzyszeń takich, natury czysto religijnej, należą przeważnie rzemieślnicy, już pewne zajmujący stanowisko.

Klasa uboga zupełnie z dobrodziejstwa pomienionego nie korzysta i zmuszoną jest się odwoływać do miłosierdzia ogółu, które, nie mogąc często nastarczyć na potrzeby żywych, musi dla umarłych środki swe wyczerpywać.

A jednak utworzenie stowarzyszenia grzebanego, nie przedstawiającej wielkich trudności, rozwiązałyby kwestję odradu, usuwając wstrętne pogrzeby *ex officio*, do wspólnego dołu, załatwiane ze skarboxy miejskiej, rewoltujące uczucia tych, co za swoim umarłym ślą łzy i westchnienia.

Za granicą stowarzyszenia podobne istnieją od dawna. W Lipsku w 1624 r. zawiązała się „*Fraternität der Literaten*“, mająca na celu grzebanie umarłych pisarzy, oraz urządzanie za ich dusze nabożeństw. Na sam fakt kładziemy nacisk, dowodzi bowiem, że w Niemczech onego czasu ludzie pióra nie opływali w dostatki. Wright w swej „Historji kultury“ wspomina, że Anglja w XVI wieku posiadała stowarzyszenie grzebanne, a Laferrière w „Dziejach prawa francuskiego“ wymienia, w różnych miastach swej ojczyzny, obowiązujące w tym względzie statuty.

Dziś w stowarzyszenia tego rodzaju obfitują kraje skandynawskie, oraz Szwajcarja. Na ementarzu głównym w Kopenhadze, w ciągu ostatnich sześciu lat, składano po 1000 przeszło ciał bezpłatnie. W Londynie na ementarzu Kensal-Green co rok mnóstwo trumien bezpłatnie znajduje schronienie. W Holandji takie małe stosunkowo miasta, jak Nimwega i Dordrecht, posiadają stowarzyszenia *questionis*, a coż dopiero mówić o innych większych. O Niemczech nie wspominamy, bo tam korporacyi tego rodzaju dosyć jest wszędzie, już przy gminnych, już przy parafjalnych zarządach. Berlin i Wiedeń posiadają liczne instytucje dobroczynne, co, przy innych celach, zajmują się grzebaniem ubogich, wychodząc ze stanowiska nauki chrześcijańskiej.

W Szwajcarji poważny głos w sprawie grzebania ubogich w swoim czasie podniósł Kaepfer Bluntschli, proponując, aby w tym celu rozłożono stały na gminę podatek. Przedtem jeszcze, za wpływem znakomitego prawoznawcy Storego, wprowadzono tego rodzaju opłaty w niektórych stanach Ameryki północnej. Niezależnie od tego w obu rzeczpospolitych funkcjonują liczne stowarzyszenia filantropijne, mające pomiędzy innemi na widoku i grzebanie ubogich.

Po krótkim szkicu, który przedstawiłmy, należy zapytać, co u nas na tem polu zrobiono. Świątobliwi bennonici (redemptoryści) wprowadzili kilka bractw, które dotąd istnieją, urządzając pogrzeby dla swoich zmarłych i nabożeństwa żałobne. Duchowieństwo parafjalne nie szędzi trudu, aby stowarzyszenia te rozwijały się, szczerpiąc w swych członkach poczucie miłości bliźniego i zasad moralnych.

Bractwa „*Św. Rocha*“ przy kościele świętokrzyskim, oraz „*Różańca*“ u św. Jacka grzebią zmarłych członków ze skatupy wspólnej; w Krakowie podobnie istnieje stowarzyszenie przy zakonie karmelickim; inne miasta, jak: Wilno, Kalisz i Płock, również je posiadają. Środki te wszelako, jak się wyżej powiedziało, dalekie są od zaspakajania powszechnej potrzeby.

Za życia pewno nie wielu się troszczy o swój pogrzeb, który później spada kamieniem na tych, co go przeżyli. Smutno pomyśleć, że ci, którzy go dźwigają z poddaniem, najczęściej wszelkich środków pozbawieni, rozpoczynają żałobę od strasznych kłopotów materialnych, co długo później zaspokoić się nie dadzą.

Jedynym środkiem przeciw temu jest założenie instytucji filantropijnej, któraby wszelkie swoje środki obracała na pomieniony użytek. Byłoby to stowarzyszenie prawdziwie dobroczynne i oparte na obowiązku chrześcijańskim grzebania umarłych. Wstyd pomyśleć, że inne wyznania, daleko mniej liczne od gminy katolickiej, oddawna już mają na pamięci biedaków swoich, oddając im kosztem ogółu ostatnią posługę.

Szukaliśmy w dziennikach bieżącego stulecia obszerniejszego materiału do dziejowej strony tego przedmiotu i wyznajemy z pokora, żeśmy ani jednego głosu nie spotkali, coby zwrócił uwagę opinji publicznej na ów stan rzeczy. Za to nie brakło kwieci poetycznych na temat nędzy i sieroctwa, co na pogrzeb ojca ostatnią sprzedaje chudobę. Wr. 1852 (?) podniósł ktoś głos w *Gazecie codziennej*, ale dyszkantem, tak iż nikt nie dosłyszał, a i w naszym piśmie było kilka napomnień (1842, 1845) skreślonych za cna dłońią, ale poprzestających na obiektywnem opisania rzeczy, bez inicjatywy co czynić na przyszłość

Warszawa w ostatnich czasach energicznie zakrzętnęła się około nowych instytucyj, orędując je macierzyńską pieczą; na utworzenie onych potrzeba było wiele zachodu i znacznych funduszy. Stowarzyszenie grzebania umarłych nie wymaga licznych zasobów, może bowiem rozpocząć użyteczną działalność przy najmniejszych środkach, pozostawiając dalszy swój rozwój przyszłości. Niepodobna wątpić, iż przy znanej dobroczynności tutejszych mieszkańców znalazłoby się niezadługo dlań poparcie.

Warunkiem i celem instytucji podobnej powinno być miłosierdzie powszechne a nie pomoc tylko dla uczestników. Nasz lud biedny pojmuje dobrze, czem są koszty pogrzebu i wieść o stowarzyszeniu podobnym przyjąłby z głęboką wdzięcznością. Okoliczność pomieniona przypomina mi słówko, jakie wyrzekła pewna uboga staruszka do mnie w tym przedmiocie.

— Nie macie pociechy z dzieci — mówiłem do niej — nie zawdzięczyli wam starań koło ich wychowania.

— Owszem — odpowiedziała — pochowają mnie, bez tego w dół by mnie wzięto.

Wymowna to jest ilustracja naszych stosunków, które wymagają koniecznej naprawy. Jeżeli zachód niedostatecznym jest co do tego dla nas przykładem, to bierzmy wzór z małej części tutejszego miasta, co już oddawna serdecznie obowiązkiem dla swoich umarłych rozumiała. Wypadki o wrzucaniu ludzi do wspólnego dołu zbyt często uszu naszych dochodzą; nie bądźmy głusi na te rany, bo przyszłość mniemać będzie, żeśmy się do nich przyzwyczajali.

Jak pić mleko?

II.

Z pomiędzy cech mleka i bez narzędzi ocenić się dających, słusznie pijący szczególnie zwraca uwagę na jego *woń*. Ale co jest ciekawem to to, że nieporządek w oborach naszych tak nas przyzwyczaili do oborowej woni mleka, że mleko z czysto utrzymywanej obory pochodzące i tem samem *bezwonne* w bardzo wielu osobach budzi podejrzenie zafałszowania! *De gustibus non disputandum est*, nie będę więc krytycznie oceniał gustu osób lubiących woń obornika w mleku, zaznaczę jedynie, że pod względem leczniczego działania woń ta nie stanowi bynajmniej dodatniej własności mleka, a jeżeli sama przez się nie jest ważną ujemnością, to w każdym razie słusznie w biegłym kontrolerze mleka winna budzić podejrzenia co do sposobu utrzymania i zdrowia krów trzymanyh wśród gnojowiska i co do sposobu dojzenia, przechowywania i ekspedjowania mleka idących w parze z zanieczyszczeniami, tak bardzo sprzyjającym i wczesnemu rozkładowi mleka.

Co się tyczy smaku mleka, to zaznaczyć muszę, że nań wpływa więcej niż przy innym każdym pokarmie smak albo niesmak, jaki ma w ustach pijący, że dlatego smak mleka oceniać wypada pijąc w krótkich odstępach łyk po łyku i starać sobie zdać sprawę dopiero po paru łykach a nie po pierwszym. Mleko niesłychanie łatwo przejmuje smak i woń otaczających przedmiotów i staje się wtedy prawdziwie wstrętnem. Najwstrętniejszą z tych przypadkowych domieszek jest woń i dym tytoniu. Sasiedztwo palącego cygaro przy pijącym mleko, palenia cygara przed mlekiem itp. powinno być surowo zakazane. W mleczarniach nie powinno być wolno weale palić tytoniu. Temperatura tak samo jak w wodzie do picia tak i w mleku fałszuje całkowicie smak istotny mleka. Najlepsze mleko oziębione do 8 lub 10 stopni wydaje się smaczniejszą i dobrem. Wszakże nie tylko z względu na smak ale i z innych lekarskich względów mleko słodkie czy zsiadłe, jeżeli jest używane w celu leczniczym, nie powinno być pite w zbyt niskiej temperaturze. Wiemy przecież jak zgubne skutki sprowadza nieraz picie bardzo zimnej wody. Skutki te daleko zgubniejszą są jeszcze przy picciu bardzo zimnego mleka, którego strawienie wymaga normalnej czynności żołądka a ta stanowiąc jest zaburzona przez wlanie kwaterek lub półkwarty napoju, którego temperatura o 20 lub więcej stopni jest niższą od temperatury krwi w ścianach żołądka krążącej. Zdrowy ustrój zresztą tę szkodliwość znieś, ale ustrój wąły a szczególnie chory żołądek ciężko taki grzech przeciw wymaganiom fizjologii zwykłe przypłaca. Dla osób zdrowych pragnących ochłodzenia muszą w mleczarniach mieć mleko z lodu, ale osoby *leczące się mlekiem* takiego mleka pić nie powinny. Mleko słodkie mianowicie może być dobrze strawione tylko wtedy, jeżeli się do naszego żołądka dostaje w stanie jaknajbardziej do naturalnego zbliżonym, a zatem jako mleko prosto od kro-

wy, a wtedy, jak wiadomo, ma temperaturę niemal równą temperaturze krwi, pitem być zatem powinno w temperaturze nie niższej przynajmniej od 20° do 22° R., a w razie, jeżeli już od czasu dojzenia ostygło, winno być zawsze lekko ogrzewane, przez zanurzenie naczynia w ciepłej wodzie, do czego w mleczarniach odpowiednie urządzenia istnieć powinny, a pijący mleko jako lekarstwo powinni być zawsze za pomocą termometru kieszonkowego mierzyć jego temperaturę. O temperaturze mleka zsiadłego, które już jest przetworem sztucznym, niżej mówić będę.

Ilość mleka, jaką pić należy w celu leczniczym, naturalnie zupełnie zależy od wskazań lekarskich w każdym danym wypadku. Ale czy stan chorego wymaga pół kwarty czy dwóch kwart mleka na dobę, w każdym razie porcja pojedyncza nie powinna przekraczać pewnego maximum, a im jest mniejszą tem to jest lepiej. Stanowczo rzecz mogę, że korzyść dla ustroju z jednej kwarty mleka pitej porcjami, półkwaterek co dwie godziny będzie większą, aniżeli z dwóch kwart mleka wypijanych porcjami półkwaterek na cztery razy, że już nie wspomnę o smutnym losie żołądka w tym ostatnim wypadku. Picie zbyt wielkich porcyj mleka słodkiego czy zsiadłego na raz jest głównym powodem nieudawania się kuracyj mlecznych w wielu wypadkach, jest powodem tego, że chore „nie znosi“ mleka. Dziwna rzecz że fakt ten, tak dobrze znany i zaznaczony w dziełach lekarzy francuskich, u nas jest nietylko lekceważony przez publiczność, ale i przez lekarzy w dyspozycjach dawanych chorym. Mojem zdaniem, w celach leczniczych nigdy więcej na raz pić nie należy mleka słodkiego czy zsiadłego nad kwatere, a bardzo często połowa tej ilości maksymalnej porcji stanowić powinna.

Mleko używane w celach leczniczych, szczególnie tam, gdzie stan przewodu pokarmowego do użycia mleka skłania, powinno być pite bez pieczywa. Wyjątkowo tylko może być wskazaniem i przez lekarza zaleconem jednoczesne jedzenie chleba razowego.

Czy dana osoba ma w celu kuracyi pić mleko słodkie czy kwaśne to nieraz, ale bynajmniej niezawsze bywa rzeczą obojętną i powinno być rozstrzygniętem o ile możności przez lekarza.

Działalność sądu okręgowego.

Leży przed nami książka in quarto, zawierająca 260 stronic druku, która daje wierny i dokładny obraz działalności tutejszego sądu okręgowego i osób w skład jego wchodzących. Jest to: *Sprawozdanie warszawskiego sądu okręgowego za 1881 rok*.

Myśl ogłoszenia takich sprawozdań powziął jeszcze poprzedni prezes sądu p. Zakrewski w pierwszym zaraz roku po reformie i od owego czasu regularnie pracy tej dokonywa sekretarz sądu p. Rudnicki. Cechuje ją wielką sumiennosc i należałoby życzyć sobie, aby wszystkie sądy okręgowe w Królestwie poszły za tym przykładem. Jawność w rzeczach publicznych jest koniecznym warunkiem uznania. Nie mogąc dostownie podać tego sprawozdania, napisanego w języku rosyjskim, w krótkości zaznajomimy czytelników z ważniejszymi jego danymi.

Osobisty skład sądu okręgowego z dniem 1-ym stycznia 1881 roku reprezentowali: prezes, 5 towarzyszy prezesa, 21 członków sądu, 25 sędziów śledczych, 7 sekretarzy, archiwista i dwóch jego pomocników, 17 pomocników sekretarzy, 10 komisarzy sądowych, 40 kandydatów do posad sądowych, 16 woźnych. Oprócz tego rejentów w Warszawie 36 i w obębie gubernji warszawskiej 19. Przy końcu roku sprawozdawczego, pomimo licznych zmian co do osobistości, ilość urzędników okazała się taką samą, z wyjątkiem ilości kandydatów do posad sądowych, którą zmniejszyła się o siedmiu.

Pensja wszystkich urzędników sądu i całego nadzoru prokuratorского wynosiła w ciągu roku 200,158 rs. 46 kop., a wydatki kancelaryjne 23,466 rs. 10 kop.

Wszystkie sprawy i kwestje, podlegające w Cesarstwie kompetencji tak zwanych rad adwokackich, analogicznie również i sprawy obrońców prywatnych, rozstrzygane były w roku sprawozdawczym na sesjach ekonomicznych V-go wydziału, przyczem w skład tego wydziału wchodziła: prezes i wszyscy towarzysze prezesa.

Posiedzeń ogólnego zebrania sądu było w roku sprawozdawczym 65, z nich 25 publicznych i 40 przy drzwiach zamkniętych. Na posiedzeniach publicznych ogólnego zebrania przeważnie składali przysięgę na urząd urzędnicy i adwokaci w liczbie 37 osób.

Przy drzwiach zamkniętych ogólne zebranie radziło nad odpowiednimi środkami, dążącemi do należytego spełniania obowiązków przez urzędników sądowych i nad rozstrzygnięciem kwestyj, powstałych przy stosowaniu przepisów sądowych. Uchwały te w swoim czasie były zaznaczane w łamach naszego pisma.

W ciągu roku sprawozdawczego zamianowano 26 osób przysięgłymi adwokatami, którzy z poprzednimi 143

przedstawiają pokazną liczbę 172. Z nich 169 poświęca się swemu zawodowi w Warszawie, a trzech w Włocławku.

Pomocników adwokatów przysięgłych do dnia 1-go stycznia 1882 roku było 37, wydano też w ciągu roku sprawozdawczego 12 świadectw na prowadzenie spraw zarówno pomocnikom adwokatów, jak i prywatnym obrońcom.

Zniesiona obecnie komisja obrończa składała się w ostatnim roku istnienia z wybranych z łona adwokatury: adw. przys. Wierzchlejskiego, jako przewodniczącego i członków — adw. przys. Peplowskiego, Anca, Wolfa i Brzezińskiego Józefa.

Z działalności wydziałów kryminalnych zaznaczyć wypada, iż z dniem 1-szym stycznia 1881 roku pozostało nieosądzonych spraw kryminalnych 3,250, w ciągu roku sprawozdawczego przybyło nowych 3,121, osądzono 3,278, pozostało zatem nierozstrzygniętych spraw kryminalnych 3,093.

Pomimo, że w roku ubiegłym osądzono więcej spraw, niż w latach poprzednich, sąd okręgowy do chwili obecnej miał taki nawał spraw karnych, iż zwróciło to uwagę wyższych władz. Obecnie, gdy jak wiadomo czytelnikom, zmieniono nareszcie kompetencję karną sądów nasyżych, jakkolwiek jeszcze nie w tej mierze jak w Cesarstwie, sąd okręgowy uwolniony zostanie od orzekania w mnóstwie spraw drobnych, które przechodzą pod kompetencję sędziów pokoju i sądów gminnych.

Wyjazdy kolejne wydziałów kryminalnych do Włocławka, w celu rozstrzygnięcia spraw prowadzonych przez okolicznych sędziów śledczych, odbyły się w roku zeszłym 8 razy.

Liczba świadków, którzy stawili się w sprawach kryminalnych, wynosiła w roku zeszłym 11,120, a biegłych 91. Osobom tym wydano wynagrodzenia rs. 7,432. Skazano na kary pieniężne za niestawiennictwo 383 świadków i 1 biegłego na ogólną sumę 3,219 rubli.

Dodany od siebie, iż skonstruowaną jest niechęć do stawiennictwa w sądzie wśród klas niższych, a szczególnie włościan. Klasy te o obowiązkach swoich w tym względzie słabe jeszcze mają pojęcie, a przytem trudno im oderwać się od pracy, stanowiącej środek do życia. Wśród warstw wyks tałconych lekceważenie obywatelskiego obowiązku świadczenia w sądzie coraz rzadziej się zdarza i z każdym razem surowo karconem bywało przez prasę.

Wydział cywilny w sądzie okręgowym tutejszym są, jak wiadomo, trzy, a mianowicie: 3-ci i 4-ty rozstrzygające sprawy według nowo wprowadzonej ustawy, wydział zaś piąty rozstrzyga sprawy, toczące się w starym porządku. Oprócz tego, wydział ten, jak wspomnieliśmy wyżej, działa w powiększonym składzie jako rada przysięgłych adwokatów (bez udziału jednak tych ostatnich), do kompetencji jego należy otwieranie testamentów, badanie świadków, wręczenie odczw i wyznaczanie komorników na skutek rekwiżycji innych sądów i wydawanie wypisów i kopij ze spraw zniesionych obecnie sądów.

W trzech tych wydziałach cywilnych pozostało z roku 1880 spraw 3,033, w ciągu roku sprawozdawczego wszczęto nowych procesów 3,513, co stanowi sumę ogólną 6,546. Z tej liczby osądzono 2,484, czyli pozostało na rok bieżący 4,062 spraw. Liczba ta znaczna, po porównaniu jej z latami poprzednimi, dowodząca wzmagającej się chęci i konieczności procesowania się. Nie należy bowiem zapominać, iż oprócz tego prowadzono w roku ubiegłym jeszcze 3,222 procesów według dawnej procedury. W roku sprawozdawczym ukończono sprawy cywilne w stosunku do nowo rozpoczętych wynoszą 71%, czyli o 11% mniej aniżeli w roku 1880. Przyjąwszy w rachubę sprawy nierozstrzygnięte, a pozostałe z roku 1880, na każde 100 spraw cywilnych, prowadzonych w sądzie okręgowym, wypadło w roku zeszłym 38 spraw rozstrzygniętych.

Skarg apelacyjnych na wyroki cywilne sądu okręgowego podano ze strony powodów 127, ze strony zaś pozaskodowanych 289. Wypada z tego, iż na 10 wyroków cywilnych zapadłych w sądzie okręgowym wypadło skarg apelacyjnych trzy. Pretensje cywilne we wszystkich sprawach wynosiły 3,566,233 rs. 3¼ kop.

Liczba aktów przedstawionych do dwóch wydziałów hipotecznych: miejskiego i wiejskiego, na rozpatrzenie w roku sprawozdawczym wraz z pozostałymi z roku poprzedniego wynosiła 17,864, z nich rozpatrzone 17,681, pozostało na rok 1882 nierozpatrzonych aktów 183.

Działalność sędziów śledczych przedstawia się w ogólnym wywodzie, jak następuje: W 24 rewirach sędziów śledczych zarówno miejskich jak i prowincjonalnych, a także u sędziego śledczego do szczególnie ważnych spraw, nieukończonych śledztw z początkiem roku sprawozdawczego pozostało 2,320, rozpoczęto w ciągu roku nowych dochodzeń 8,058, zamknięto śledztw 8,159, z początkiem zatem stycznia roku bieżącego pozostało nieukończonych śledztw 2,219.

W porównaniu z latami poprzednimi ilość wszczętych dochodzeń wzrosła się — pomimo to w roku sprawozdawczym ilość ukończonych śledztw także wzrosła i przewyższa liczbę dochodzeń rozpoczętych w roku sprawozdawczym.

Szkoda wielka, iż sprawozdanie nie zaznaczyło w tem miejscu udziału w pracy nad śledztwami kandydatów do posad sądowych, pozostających przy sędziach śledczych, których śledztwa wchodzą do ilości spraw, wykazanych przez sędziów śledczych, jako ukończonych w ich rewirze. Jak widać zresztą ze sprawozdania, pięciu kandydatów do posad, pozostających u sędziego śledczego do szczególnie ważnych spraw, ukończyło starych śledztw aż 922.

W kancelarii wszystkich rejentów gubernji warszawskiej (24 przy sądzie okręgowym, 12 przy sędziach pokoju m. Warszawy, 19 przy sędziach pokoju gubernji warszawskiej) w roku sprawozdawczym spisano aktów rejentalnych ogółem 20,927, hipotecznych 13,820, czyli wszystkich 34,747 na sumę stu trzydziestu milionów, czterdziestu czterech tysięcy, dwustu czterdziestu dziewięciu rubli piętnastu kop. (130,044,249 rs. 15 kop.). Z tablicy porównawczej za wszystkie ubiegłe lata okazuje się, iż ilość aktów rejentalnych z każdym dniem wzrasta.

Legalizacji wszelakiego rodzaju dokonano 16,606. Zaprotestowano weksli 20,390 na sumę 6,349,340 rubli 22 kop.

Z zestawionej następnie ilości dochodów wszystkich rejentów okazuje się, iż w roku 1881 każdy z rejentów miał dochodu, nie wliczając w to wydatków na kancelarię, przecięciowo 8,615 rubli 55 kop. Maximum stanowiło 14,424 rubli, minimum zaś 2,942 rubli 62 kop.

Sprawozdanie, z którego najważniejsze cyfry przedstawiłmy naszym czytelnikom, zawiera jeszcze dwa suplementy. Jednym z nich są dane statystyczne o ilości osadzonych przez sąd okręgowy z podziałem według płci, wieku, wyznań, zajęć i t. d. Drugi dodatek stanowią wyciągi z „Księgi nieprawidłowości, zauważonych przez drugi wydział przy prowadzeniu śledztw wstępnych.“

N. L.

— W dniu 22 lipca (3 sierpnia), jako w uroczystość Imienin Jej Cesarsko-Królewskiej Mości Najjaśniejszej Marii Teodorówny, mieszkańcy miasta Warszawy z nastaniem zmroku mogą iluminować swoje domy i ozdabiać je flagami.

WIADOMOSCI BIEŻĄCE.

— W rysunkach głównej strony banknotów 1, 3, 5, 10 i 100-rublowych, wykonywanych od roku 1882, zająd następujące zmiany: Na banknotach 1, 3 i 5-rublowych cyfra spoczywającego w Bogu Cesarza zamieniona będzie przez cyfrę obecnie panującego Cesarza (pismem słowiańskim); w 10-rubłówkach w ciemnym medaljonie, mieszczącym cyfrę spoczywającego w Bogu Aleksandra II, toż tło ozdobione będzie ornamentem gwiazdzistym, a na niem cyfra Cesarza Aleksandra III; na 100-rubłówkach zewnętrzna część ramy na medaljonie, zawierająca herb państwowy w 24 polach, które pomiędzy festonami tworzą cyfrę w Bogu spoczywającego Cesarza — zastąpione będzie przez napis „sto“, a pod herbem państwa będzie cyfra obecnie panującego monarchy literami słowiańskimi.

— Dowiadujemy się, że kompetencja nowoorganizowanych w gubernjach zarządów finansowych, które mają zastąpić obecne izby skarbowe i zarządy akcyzne, będzie dotyczyła także spraw celnych. Słowem, wszystkie sprawy finansowe będą scentralizowane w jednym zarządzie. Przeprowadzenie tej reformy ma być poruczone nowej komisji, pod przewodnictwem jednego z dyrektorów ministerjum skarbu. Komisja ta zajmuje się też ostatecznym rozstrzygnięciem sprawy połączenia w jednym zarządzie obecnych trzech departamentów — podatków stałych, niestałych i opłat celnych. Do komisji, zwyczajem dotychczasowym, zostaną zapewne wezwani specjaliści, praktycy i teoretycy, wyżsi urzędnicy administracyjni i uczeni.

— Strana zapewnia, iż w odnośnych sferach podjęto myśl opodatkowania stanów uprzywilejowanych; według tejże gazety, projektowanem jest pobieranie po rs. 1 od osoby.

— Niektóre gazety petersburskie twierdzą, iż podatek spadkowy ma też być zastosowany i do przebywających w państwie rosyjskiem cudzoziemców.

— W ciągu drugiego półrocza 1882 przyjmowane będą między innymi na kaucje dla zabezpieczenia wypłaty na raty akcyzy od wódki w Cesarstwie i Królestwie polskiem: 1) akcje i obligacje dróg żelaznych przez rząd gwarantowane: a) akcje: drogi żelaznej warszawsko-terespolskiej (cena nominalna 100 rubli metal.) po rs. 99, warszawsko-bydgoskiej (c. n. 100 r. kr.) po 58 rs., łódzkiej (c. n. 100 r. m.) po 97 rubli; b) oblig.: warszawsko-terespolskiej (c. n. 100 r. m.) po 102 rs.; 2) niegwarantowane akcje i obligi kolei żelaznych: a) akcje warszawsko-wiedeńskiej (c. n. 100 rs. kr.) po 58 rs.; b) obligacje warszawsko-wiedeńskiej (c. n. 100 tal.) po 74

rs.; 3) listy zastawne ubezpieczone na nieruchomości: miejskiego towarzystwa kredytowego warszawskiego (c. n. 100 r. k.) po 77 rs., miejskiego towarzystwa kredytowego łódzkiego (c. n. 100 r. k.) po 60 rs.; 4) akcje i obligacje udziałowe Banku dyskontowego warszawskiego (c. n. 250 r. kr.) po 152 rs., Banku handlowego warszawskiego (c. n. 250 r. k.) po 147 rs. Następujące papiery procentowe Królestwa polskiego będą przyjmowane na kaucje dla zabezpieczenia wypłaty na raty akcyzy od wódki tylko w Królestwie polskiem: a) 4% obligacje skarbowe (c. n. 100 r. k.) po 94 rs.; b) listy zastawne Towarzystwa kredytowego ziemskiego Królestwa polskiego 5% emisji 1869 roku lit. A (c. n. 3,000 r. k.) po 2,340 rs., lit. B (c. n. 1000 r. k.) po 780 rs., lit. C (c. n. 500 r. k.) po 390 rs., lit. D (c. n. 250 r. k.) po 195 rs., lit. E (c. n. 100 r. k.) po 78 rs.

— Wypracowany przez zarząd miasta projekt budżetu miasta Warszawy na rok bieżący uzyskał w tych dniach, jak donosi *Warsz. Dzienn.*, zatwierdzenie ministerstwa spraw wewnętrznych. Projekt tego budżetu dwukrotnie był przedstawiany komisji budżetowej, z powodu odmówienia wydzielanej dotąd ze skarbu państwa miastu zapomogi na utrzymanie policji, i obecnie przedstawia on sumę dochodów kasy miejskiej w ilości rs. 3,212,456 kop. 75, a ponieważ i rozchód obliczony na taką sumę, przeto nie będzie ani przewyżki ani deficytu. Wyrażona powyżej suma dochodów składa się z 2,319,362 rs. zwyczajnych wpływów miejskich, a pozostałe rs. 893,094 kop. 3 stanowią dochody nadzwyczajne, w liczbie tej rs. 700,000 wzięte będą z kapitału budowlanego na pokrycie wydatków na urządzenie kanalizacji, 139,359 rs. zaś stanowią pożyczkę z kapitału miejskiego, tworzącego się z rezerwów lat poprzednich. Kwota ta będzie użyta na spłacenie pozostałych należności właścicielom domów przy ulicy Trębackiej, od których miasto nabyło nieruchomości pod rozszerzenie ulicy. Według budżetu, zwyczajne rozchody kasy miejskiej wynoszą rocznie sumę rs. 2,192,456 kop. 75, pozostałe zaś rs. 1,020,000 wydatkowane będą na roboty nadzwyczajne.

— Zmniejszenie się liczby nowo wznoszonych domów wpłynęło na obniżenie cen cegły. Przed trzema laty za tysiąc cegieł trzeba było płacić 20 rs. i więcej, dziś taką ilość można nabyć za 10 do 12 rs. Wskutek tego wiele cegieł wstrzymało roboty. Za rogatkami wolską i jerozolimską w ciągu trzech miesięcy zamknięto ośm cegieł, w tych dniach zaś za rogatkami żąbkowską i grochowską wstrzymano roboty w czterech cegielniach. Wielu robotników jest pozbawionych zarobku.

— Przy zjeździe sędziów pokoju m. Warszawy utworzono zostało ogólne archiwum, gdzie będą przechowywane akta stanu cywilnego. Magistrat warszawski asygnuje z funduszów miejskich kwotę rs. 1850 na zaopatrzenie archiwum w odpowiednie sprzęty.

— P. oberpoliemajster zalecił komisarzom cyrkulowym, aby wszelkie wiadomości o kradzieżach tak większych jak i małych, natychmiast po otrzymaniu zawiadomienia, komunikowali mu telegraficznie.

— Ministerjum spraw wewnętrznych zajmuje się wypracowaniem skutecznych środków, mających zapobiec możliwości wystąpieniu cholery. Obawy uzasadniają panujące wszędzie upały, dochodzące do 40° R. w słońcu.

— W mieście Władysławowie, w gubernji suwalskiej, otworzoną została stacja telegraficzna przyjmująca depesze wewnętrznej korespondencji.

— Z literatury.

* Nieznany utwór Adama Mickiewicza.

Wobec skwapliwego odszukiwania i ogłaszania każdego słowa autora „Pana Tadeusza“ i „Dziadów“, nie od rzeczy będzie wspomnieć o nieznanym, może już zaginionym wierszu jego pióra. Wspominaliśmy już kilka razy, powiada *Gaz. warsz.*, że nakładem J. K. Zupańskiego w Poznaniu wychodzi ogromna korespondencja Joachima Lelewela, przygotowywana do druku przez jego brata Prota, niestrudzonego w chodzeniu około pamiętek po znakomitym historyku.

Owóż w przygotowującej się do druku korespondencji Joachima Lelewela z historykiem Mikołajem Malinowskim, zawierającej wiele ciekawych a zupełnie nieznanych szczegółów (jak np. o niedoszłym zamiarze wydawania przez Mickiewicza w Moskwie polskiego pisma p. t. *Irys*), znajdujemy w jednym z listów Malinowskiego do Lelewela następujące słowa:

„Dnia 22-go grudnia (1827 r.) byliśmy u naszego młodzieńca Postumjusza Prószyńskiego, gdzie Orłowski swoim sposobem improwizował we mgnieniu oka prawdziwej piękności dzieła sztuki za pomocą kre-

dy tworząc, Oleszkiewicz nawracał, a Adam ich obydwóch pochwały śpiewał. Miejsce gdzie o sztukach, jako siostrach jednej matki, o ich wzajemnej miłości i słodkim rodzinnym związku, o ich wielkiem przeznaczeniu mówił, jest dziwnej piękności. Improwizację tę zanotował Prószyński, ale hrabina Chodkiewiczowa zaniósła z sobą i tak niespodziewanie, że nie miano czasu skopjować...“

Przytaczamy ten urywek w nadziei, że może w pamiętkach pozostających urodziny hrabiny Chodkiewiczowej znajduje się ten wiersz, miany za utwór niewiadomego autora.

Z korespondencji Lelewela dowiadujemy się, że kilka razy zaczęto notować improwizacje petersburskie Mickiewicza wbrew woli autora; kto wie czy gdzie nie istnieją te okruszyny ze stołu miljonera ducha?

— Z teatru i muzyki.

* W teatrze letnim dziś, zamiast „Carmen“, dany będzie po raz czwarty dramat „Wspólne winy“.

Przeznaczony zmiany repertuaru jest niedyspozycja panny Hermanówny.

* W dniu wczorajszym pan Tatarkiewicz, starszy reżyser dramatu i komedji, otrzymał od dyrekcji teatrów wiadomość, iż na skutek zamierzonej reformy kontrakt, na mocy którego piastuje urząd reżysera, z nim przedłużonym nie będzie.

* W sezonie zimowym ma być podobno wystawioną opera „Włoszka w Algierze“, arcydzieło Rossiego, z panną Hermanówną w głównej partji.

* Dziś na scenie nowego teatru w „Dzwonach kornewilskich“ występuje p. Zboński.

* Słyszeliśmy, że dyrekcja opery czeskiej w Pradze zaprosiła pannę Hermanównę na kilka gościnnie występów. Artystka ma między innymi śpiewać w Pradze rolę Carmen.

* Firma nakładowa G. Sennewalda wzbogaciła literaturę muzyczną wydaniem zbioru pieśni, aryj i duetów, objętych jedną ogólną nazwą Arion. Pierwsza serja tego wydawnictwa, pozostającego pod artystycznym kierunkiem p. Wilhelma Troschla, zawiera utwory Abta, Berga, Lassena, Schumanna, Brahmsa, Schuberta i Kückena.

* Dziś po raz pierwszy zaprodukuje się w Dolinie szwajcarskiej orkiestra dziecinna węgierska.

— Targi warszawskie.

W ciągłej trosce o polepszenie stanu rynków warszawskich, zarząd miejski przedsięwzię rozmaite środki, gwoli utrzymania na nich możliwego porządku i zachowania warunków sanitarnych, zanim narzeczcie przyjdzie chwila, iż doczekamy się upragnionych halli.

Jako częściowe zarządzenie złemu, gdyż nie zupełnie, na porządku dziennym jest usunięcie z placów targowych dziś istniejących budek, które zacieśniają zbyt znacznie place a przez to najgubniej oddziałują na powietrze danych miejscowości. Z usunięciem budek jednak wypadłoby je koniecznie czemś zastąpić. Powstały tedy rozmaite projekty, między innymi proponowano urządzić namioty składane, ruchome, z nakryciami w guście parasoli, które dałyby się łatwo usuwać po godzinach targowych lub dozwalać tylko handlu przy stolikach ruchomych, również po pewnej godzinie uprzątniętych.

Pokazało się jednak, że i te propozycje nie odpowiadają zadaniu, gdyż codzienne zbieranie i ustawianie, czy to namiotów czy to stolików, nieuchronnie powodowałoby nieporządki, przez dobijanie się o miejsca na placach, wzajemne ich odbieranie sobie itp.

Wobec tego magistrat postanowił użyć jeszcze innego środka i za Żelazną bramą jako najgłówniejszym punkcie urządzić targ w ten sposób. Oddzielić osobne placyki wzniesione na kilka cali nad poziom placu, na których mają być umieszczone stoły z daszkami, placyki te wylać asfaltem z odpowiednią pochyłością dla ścieku wód. Na placykach tych mają być postawione rzędami składane stoliki w ilości, jaka okaże się możliwa stosunkowo do obszerności miejsca. Między placykami zostawić swobodne wybrukowane miejsce.

Wszystko to ma być tak urządzone, żeby i handlujący i kupujący mieli dostateczną wygodę. Podobno obecnie ma być urządzonych takich stolików około 400, na co obliczony wydatek wyniesie około 14 tysięcy rubli.

Rzecz cała zależy jednak od decyzji władzy wyższej, której została przedstawiona.

— Dom dłużników cywilnych.

Po przejściu domu aresztu dłużników na Lesznie na własność miasta, dom ten miał być obrócony na pomieszczenie którejkolwiek z instytucyj pod zarządem miasta zostających. Po bliższem jednak zbadaniu stanu budynku przez osobną komisję okazało się, iż nie może on wcale służyć na proponowany cel — i dla tego magistrat na kolejalnem swem

posiedzeniu uznał za najwłaściwsze sprzedanie go w tym stanie, w jakim się obecnie znajduje.

W tym celu ogłoszoną będzie licytacja na sprzedaż domu wraz z placem drogą licytacji in plus od sumy szacunkowej 11,722 rs.

— Poruszona kilka dni temu w *Kurjerze* kwestja, czy i o ile zarząd miasta ma prawo pobierać na rzecz kasy miejskiej dzierżawę za pomieszczenie ogłoszeń w szafkach na rogach ulic znajdujących się, wywołała następujące objaśnienie nadesłane nam przez szan. prezydenta m. Warszawy.

„Szanowny redaktorze! Z powodu zakwestjonowania, w nrze 168 redagowanego przez pana piśma, legalności wydzierżawienia przez zarząd miejski prawa wywieszania na ścianach domów narożnych szafek z afiszami i ogłoszeniami, oświadczam:

— że tutejsi właściciele domów narożnych dotąd w interesie ogółu, a najbardziej mieszkańców ich okolic, chętnie tej służebności poddawali się, nie ciągnąc sami ztąd żadnych korzyści;

— że od lat wielu c. s. b. prywatna zdołała prawo to zmonopolizować, a swą korzyść, nakładając na publicę za wywieszanie ogłoszeń ceny według swego widzimisie;

— że odtąd dochód z tego tytułu wpływać będzie do kasy miejskiej i obracany na ogólne potrzeby miasta, z kąd część korzyści spłynie i na właścicieli domów rzeczonych, a ceny za ogłoszenia będą pobierane według stale określonej taksy;

— że szafki te będą wywieszane w dotychczasowych miejscach, z których wiele jest na domach miejskich lub rządowych, jak np. na domu straży ogniowej, na teatrze, na ordynanszauzie, na sztachetach ogrodu Saskiego itp.;

— że jeżeli znajdzie się taki właściciel narożnego domu, który, bez względu na interes ogółu, służebnością tą będzie przykrył, w takim razie przy jego domu będą postawione słupy, do których szafka z ogłoszeniami będzie przymocowana.

— Pałac Brühlowski.

Dawna siedziba fawotyta królewskiego, wszechwładnego ministra Henryka Brühla, od którego też wzięła swoją dotychczasową nazwę, otrzymała nareszcie stałe przeznaczenie, dzięki czemu budynek znajdujący się obecnie w stanie zupełnego opuszczenia, nareszcie będzie doprowadzony do porządku.

Korpus pałacu pomieści zarząd i biuro telegrafów, oficyny zaś pozostaną, jak dotąd, zajęte na mieszkania urzędników, dopóki jedna z nich mianowicie położona od ulicy Wierzbowej nie zostanie rozebrana, co jest w projekcie dla rozszerzenia ulicy.

Odrestaurowanie opuszczonego frontu od ulicy Kotzebego upiększy znakomicie dzielnicę, którą dotąd szpecą odrapanie i zaniedbane mury jednego z piękniejszych gmachów warszawskich.

— Z powodu kanalizacji.

Rozmiary budowale się mających kanałów powinny być zależne od ilości spływających w nie wód, to jest jak w obecnym wypadku od ilości wód deszczowych.

Dla ścisłości więc tego rachunku okazała się potrzeba zmierzenia w danym razie ilości spadłego deszczu.

W tym celu używa się aparat automatyczny wprowadzany w ruch za pomocą przyrządu zegarowego graficznie pokazującego ilość spadłej wody na każde 10 minut. Aparat taki nazywa się pluwiometr, lecz w Warszawie dotąd nie był znany, dla tego przy sporządzaniu projektu kanalizacji brane były tylko dowolne dane oparte bądź na przypuszczeniach, bądź też na wypadkowych spostrzeżeniach.

Na przedstawienie p. Lindleya o konieczności posiadania powyższego aparatu, magistrat postanowił obecnie wprowadzić dwa takie z Zurichu od fabrykanta Göttingera, które mają być umieszczone w ogrodach Saskim i Krasiniskim i kosztować będą wraz z transportem i urządzeniem na miejscu około 800 rs.

— Niestety... prawdziwe.

We wsi Łapigrosz za Pludami osiadło na letniem mieszkaniu kilka rodzin z Warszawy.

Ale Łapigrosz ma karczmarza, Niemca, który podobno „nikogo się nie boi“.

Jako niezwykły dał on naprzód do zrozumienia letnikom, że powinni wszystko u niego kupować, bo taka jest jego wola.

Ponieważ okoliczna ludność — miejscowi chłopcy i żydzi wiedzą, jak się nieustraszonego karczmarza za każdą bułkę, za każdą kwaterekę śmietanki dostarczoną mieszkańcom letnim, więc chyba ukradkiem przynoszą coś do mieszkania.

Pozostała więc do zubożenia Warszawa, której zaarendowani, niechęć spożywać codzien wie-

przowiny i rozwodzonego piwa, wyrzec się nie mogli — ale przecież pan karczmarz „nikogo się nie boi“.

Więc nieposłusznym naprzód narzucił (bez wzajemnego porozumienia się) stróża nocnego, któremu kazał płacić 12 rs. miesięcznie. Potem jednemu z mieszkających tam literatów, niechcącemu poddać się rozkazowi, nawymyślał. Następnie zapowiedział, że po żniwach „będą pewnie rozboje i kradzieże“.

Właściwe władze zostały już podobno zawiadomione o wszechwładzy p. Niemca. Tymczasem zagrożeni napadem warszawianie wdychają, czemu Łapigrosz nie pozostaje pod energiczniejszą opieką.

Trudne do pojęcia, ażeby o 10 wiorst od Warszawy, prosty szynkarz mógł tak gospodarować i grozić napadami — a niestety jestto prawdziwe, gdyż powyższe szczegóły zakomunikował nam jeden z uciśnionych.

— Koleżeński upominek.

Panu Ignacemu Świętochowskiemu, b. radcy tutejszego rządu gubernalnemu, który po wysłużeniu całkowitej emerytury opuścił niedawno urzędowe swoje stanowisko, koledzy i towarzysze czterdziestoletniej jego pracy w dniu wczorajszym wręczyli mu pamiątkowe album, jako dowód szacunku i przyjaźni, jaką wśród nich zjednać sobie umiał.

— Smutne...

Wezoram szukając lokalu, wstąpiliśmy do jednego z mieszkań przy Złotej ulicy.

Oczom naszym przedstawił się bolesny widok. Posiadacz lokalu, złożony ciężką niemocą, leżał na wyżółklej pościeli.

W stancji próżnej nie było ani jednego mebla. Żona chorego objaśniła nas, że wszystko poszło na lekarza i aptekę.

Żuł niema co sprzedawać. Właściciel wymówił lokal, bo funduszu na czynsz zbrakło...

Nieszcześliwy jesturzednikiem przy jednej z dróg żelaznych dającej świetne dywidendy.

— Cóż na to akcjonariusze?...!

— Ocalony. Pociąg, który uległ tak straszniemu wypadkowi na drodze moskiewsko-kurskiej, jechał także niejaki pan L.

Wsiadł on do pociągu na ostatniej stacji, ale spóźniwszy się cokolwiek, zaledwie zdołał wskoczyć do wagonu, jaki się nadarzył.

Pociąg już ruszał.

Pan L., rozlokowawszy się na znalezionem miejscu i odпочawszy cokolwiek, wyjął z kieszeni *porte-cigarrę*, i zabierał się do zapalenia papierosa.

Przeciwko temu zaprotestowało jednak kilka dam, znajdujących się w przedziale przeznaczonym jak się okazało dla niepalących.

Pan L., człowiek grzeczny, ale przytem namiętny palacz, postanowił przenieść się do innego wagonu.

Zawezwał więc konduktora i rozpoczęło się poszukiwanie dogodnego miejsca.

W obocznym wagonie nie było go wcale, w następnym miejsce przy oknie było zajęte, a pan L. koniecznie chciał pomieścić się przy oknie.

Tak idąc od wagonu do wagonu, zaledwie w ósmym z kolei znalazł to czego chciał.

Tymczasem pociąg sunął się coraz dalej.

Pan L. z pomocą konduktora przeniósł swoje bagaże i rozsiadłszy się wygodnie, zapalił nareszcie upragnionego papierosa.

Zaledwie wypalił go połowę, kiedy nastąpiła straszna katastrofa.

Wagon, w którym znajdował się pan L., był pierwszym z tych, które utrzymały się na nasypie.

Tak więc pan L. papierosowi winien ocalenie od niechybnej śmierci.

— Kapela wiejska.

Przy kościele parafjalnym w Dobrem, w powiecie radzińskim, powstała staraniem tamecznego organisty, p. Krzyżanowskiego, kapela i chór śpiewaków, złożone z dwudziestu wieśniaków.

Chór ten przy towarzyszeniu kapeli wygrywa podczas nabożeństw w niedziele i święta.

— Przemysłowcy w Łopuszku.

Dwóch właścicieli ze wsi Łęka, w stopnickim, jeden w wieku lat 19, drugi 24, powracając w nocy z Galicji z przemycają okowitą, spotkali się z pogranicznymi strażnikami, którzy dla zastraszania młodych szwarcowników z rewolwerów dali ognia na wiatr.

Przerażeni chłopcy cisnęli beczulki z wódką i wpływ przez Wisłę usilowali dostać się na powrót za granicę.

Po długich pasowaniach, starszy zdołał podpłynąć do łódki i dostał się na przeciwny brzeg.

Młodszy jednak przepadł bez wieści. Zapewne w nurtach Wisły śmierć znalazł.

— Echa z prowincji.

* Pożar od pioruna. Straszne szkody zrzucił piorun we wsi Sławkowo, w sierpskim.

Zabudowań dworskich spaliły się: owczarnia, holendernia ze śpielerzem, stajnia, wozownia, stodoła, 230 owiec, 11 sztuk bydła, 4 konie cugowe, w stodołach zboże, siano i koniczyna z różnymi sprzętami gospodarskimi, maszyna, wozami itd.

Straty wynoszą przeszło 7,500 rs.

* Pożary. W gubernji lubelskiej, w czasie od 13 czerwca do 13 lipca r. b. było 25 pożarów, z których 4 od piorunów.

Straty w budowlach ubezpieczonych obliczone na 15,700 rs., a w nieruchomościach nieubezpieczonych na 12,250 rs.

— Wypadki.

* Na Starem-Mieście z trzeciego piętra domu nr 4, oberwał się kawał gżemsu.

Na szczęście nikt szwanku nie poniósł.

* Ni Marjensztadzie, pracująca przy budowie nowego domu nr 1d. Józefa M., spadła z rusztowania 2-go piętra wraz z niesioną na plecach cegłą i potłukła się silnie.

* Pies należący do Jana S. na Burakowskiej, pod nr 12b pokąsał w nogę nieszkodliwie 13-letniego chłopca Pawła K.

* Wezoram były dwa wypadki podrzucenia niemowląt płci żeńskiej: na Muranowskiej dziecię znalezione w rynsztoku; drugie dziecie znalezione na ulicy Żorawiej.

Ze świata.

× Książę August Czartoryski przywiózł z podróży do Egiptu i podarował gabinetowi archeologicznemu uniwersytetu jagiellońskiego dziesięć zabytków z tamtejszych grobów. Gabinet posiada obecnie 123 przedmiotów w dziale egipskim.

× Dr Edward Strassburger, znany przyrodnik polski, zamieścił w ostatnim numerze miesięcznika *Deutsche Rundschau* pracę pod tytułem: „O różnicy między zwierzęciem a rośliną.“

× Sen 70-dniowy. Dnia 12-go maja znaleziono na ławce przy Avenue de la Grande Armée w Paryżu ubogą ubraną 24-letnią kobietę, pograżoną w głębokim śnie, z którego jej ocucić nie można było. Zaniesiono ją do szpitala, ale i tutaj wszelkie trudy około rozbudzenia śpiącej były bezowocne. Dni, tygodnie, miesiące mijały, a kobieta — będąca zresztą przy nadziei — spała bez przerwy, leżąc na wznak bez ruchu, z zamkniętymi oczami a otwartymi ustami, któremi jej wsączano od czasu do czasu buljon. Wypadek ten obudził wielką sensację w kołach lekarskich.

Nareszcie przed dziesięcioma dniami kobieta — nie budząc się z letargu — powija dziecię. Po przejściu kryzysu mogli teraz lekarze zająć się energicznie rozbudzeniem śpiącej. Poczęto poddawać ją zimnemu tuszowi. Po 70-dniowym śnie poczęła dawać znaki życia, a mianowicie wdychać, nie mówiąc wszakże słowa i nie zdradzając się żadnym gestem.

Na przedkładane jej pytania odpowiadała stale westchnieniem; rozumiała widocznie słowa, ale nie mogła złożyć jednej sylaby. W ostatni poniedziałek zgłosiła się do szpitala pewna dama z Meaux i oświadczyła, że ma córkę, która opuściła ją przed siedmiu laty, a już w roku 1870 podczas wojny niemieckiej zapadła w podobny letarg.

Zaprowadzono ją do pacjentki; tu oświadczyła dama, że śpiąca jest córka jej i nazywa się Marja Véron. Gdy chora usłyszała te słowa, uściśnęła dłoń matki, jakby chcąc potwierdzić jej zeznanie. Lekarze nie tracą nadziei, że uda im się nareszcie rozbroić ten — sen bez końca...

× Ekscentryczny pojedynek. W Belgji wydarzył się fakt przedziwny natury. Baron V. i hr. B. mieli się pojedynkować na szpady. Pierwszy z nich jest zapalonym melomanem. W chwili gdy sekundanci dali hasło do rozpoczęcia walki, w pobliskich zaroślach ozwały się dźwięki orkiestry, złożonej z 20 artystów, którzy najspokojniej poczęli grać arje: „Ah! c'est vous, madame Barras,“ ze słynnej operetki: „Pani Angot.“

Hr. B. podniósł szpadę, żądając, aby sekundanci usunęli orkiestrę, wszakże baron V. zaprotestował przeciw tej insynuacji, twierdząc, że bez akompanjamentu muzyki nie mógłby się bić. Przeciwnik musiał zgodzić się na ten szarlatański warunek. Baron został niebawem draśnięty w lewą rękę, poczem sekundanci zawyrokowali, iż honorowi stało się za dużo. Z kwaśną miną zauważył hrabia: „To ten klarynecista temu winien, wziął nutę fałszywie; w skutek tego ja także fałszywie odparowałem pańskie cięcie.“

× Opera Adamowskiego z angielskim tekstem, która niebawem ukaze się na scenie teatru w Chicago, nosi poprawny tytuł: „Lord Buncombe's daughter.“ Wezoram tytuł ten źle wypadł w korekcie.

× Trychiny. Według zdania Towarzystwa Lekarskiego w Hamburgu, na 78,597 szynek importowanych w roku 1880 z Ameryki, było 886 zawierających trychiny; gdy tymczasem 45,943 szynek europejskich były zdrowe; w roku 1881 było 695 szynek z trychinami na 73,113

importowanych z Ameryki, tylko 2 zaś na 55,599 pochodzenia europejskiego.

× Koszta wyborczej w Anglii. Times oblicza, że koszta agitacji wyborczej do wybrania świeżo do izby angielskiej p. Gathorne Hardy wyniosły 7,548 funtów szterlingów, zaś koszta agitacji za kolegą jego, p. Olden 5,969 funtów. Wiadomo, że funt angielski równa się niemal 10 rublom. Za zaszczyt wejścia na parę lat do parlamentu płacą więc w Anglii — majątkami.

× Wyleczenie wścieklizny. Na ostatnim posiedzeniu paryskiej Akademii medycznej naczelny chirurg szpitala „Hotél Dieu“ w Caen przedłożył sprawozdanie o przypadku wyleczenia wścieklizny w stanie zupełnego już jej wybuchu. Wyleczonym jest 38-letni mężczyzna, przywieziony do szpitala dnia 23-go maja r. b. Ukąsił go dnia 16-go kwietnia w lewe ramię pies wściekły, który tegoż samego dnia ukąsił także pewną kobietę. Ta umarła dnia 20-go maja. Wiadomość o śmierci jej zapobiegła mocno pacjenta, tak, iż od dnia tego pojawiły się u niego symptomy przedwstępne, a niebawem i stanowe charakterystyczne wścieklizny. Zbadanie chorego przez naczelnego chirurga p. Denis Dumont i innych lekarzy nie pozwalalo wątpić o wybuchu choroby. Pacjenta dręczyło nieugaszone pragnienie a zarazem ból w gardle; odpychał we wstrętem wszelki napój, kąsał osoby zbliżające się do niego, tudzież przedmioty, które mógł dotknąć, popadał przytem w ciągłe konwulsje. Poczęto mu zastrzykiwać polikarpinę (1 centigram), co spowodowało obfite poty i saliwację. Oprócz tego podawano choremu napój złożony z 8 gramów bromuru potassium, 4 gramów chloratu wodoru i 30 gramów syropu kadeiny. Niebawem okazało się polepszenie a d. 20 maja uleczenie było stanowczem. Według p. Denis Dumont skutecznem okazało się przedewszystkiem zastrzykiwanie polikarpiny. P. Bouley obiecał przedstawić Akademii inny wypadek uleczenia za pomocą nastrzykiwania nitratu polikarpiny. Czas krakowski, pisząc o tym wypadku, dodaje, że podobnych zastrzykiwań podskórnych polikarpiny, a mianowicie chloratu tejże, użył z pomyslnym skutkiem w roku weszłym dr Dura w Krzeszowicach w dwóch wypadkach gwałtownego zakażenia krwi wskutek ukąszenia żmii.

× Cholera. Dzienniki hiszpańskie ogłaszają depezę urzędową donoszącą, iż cholera wybuchła w Jolo i w Yamboanga (na wyspach Filipińskich).

× Największym drzewem na świecie był dotąd słynny eucalyptus na górze Wellingtona w Australji. Liczy on 350 stóp wysokości a 86 obwodu. W chłodnem, wypruchniałem jego wnętrzu odbywają się pikniki towarzyskie. Niedawno temu odkryto w Wiktorji drzewo znacznie większe; mierzy ono bowiem przeszło 430 stóp wysokości, a pierwszy konar jego wyrasta z pnia dopiero w wysokości 380 stóp.

× Jeszcze anegdota o starym Dumasie. Wiadomo, że ojciec Dumas był zawsze w kłopotach pieniężnych, pomimo kolosalnych honorarjów za romanse, jakie otrzymywał. Obliczają, że roztrwonił przeszło 5 milionów fr. Znosił wszakże pustki w kieszeni z tym samym dobrym humorem, z jakim rozsiewał po bruku luidory. Woźni sądowi, którzy ściągali odeń długie zaległe, nie mieli słów pochwały dla uprzejmości Dumasa, który w ostatniej, krytycznej chwili, zawsze umiał wydobyć pieniądze. Pewnego poranku, o godzinie 8-iej, pogrążonym był Dumas w najgłębszym śnie, gdy u łóża jego stanął człowiek. — „Wiem już, czego pan sobie zyczysz“ — rzekł z uśmiechem poeta — „szesciuaset franków, nieprawdaż? Nie mam szeląga.“ — „Bardzo mi to przykro, kochany panie Dumas, w takim razie musisz towarzyszyć mi do aresztu.“ — „Niepodobna, zaprosiłem kilku przyjaciół i przyjaciółek na obiad do Véry'ego.“ — „Jeżeli pan masz pieniądze na obiad u pierwszego restauratora w Paryżu, możesz pan przecie znaleźć i owych 600 franków.“ — „Biedny śmiertelniku,“ — przerwał mu Dumas, — „nie możemy się porozumieć. Jak długi czas mi pan pozostawiasz do spłacenia długu?“ — „Do zachodu słońca, drogi panie, ponieważ prawo pozwala mi tylko w ciągu dnia aresztować dłużnika.“ — „Dobrze, dobrze! Pójdź pan tylko ze mną do mego nakładcy.“ — Pojechali więc w czwórkę: Dumas, woźny i dwaj sędziwy sądowi. Gdy nakładca zobaczył ich wchodzących, zapytał śmiejąc się: „Wiem już, po co pan przyjeżdżasz, panie Dumas; czy masz pan rękopism?“ — „Nie!“ — „Bez rękopismu nie dam ani jednego sous. Za każdą kartkę 50 fr.“ — „Niech piorun trząśnie“ — zaklął poeta — „a toż jabym mógł jeszcze do wieczora zarobić na obiad u Véry'ego. Panowie woźni! słyszeliście? Pójdźcie więc szybko do mnie, nie można tracić minuty. Stanę! masz tutaj 10 franków na wino, ale pojeżdżasz galopem!“ — Przybywszy do mieszkania, wyjął Dumas z kredensu smakowity pasztet, wina i słodczyce, otworzył szkatułkę z wybornymi cygarami i rzekł do woźnych: „Panowie! byleście tylko ani pary z ust nie puścili! Jedzcie, pijcie, palcie cygara, a jeżeli chcecie kształcić swój umysł, macie tu bibliotekę z 500 tomów — wszystkie napisane przezemnie! Tylko ani słowa! Jak zadowolony, oddawajcie kartki, które położę na biurku, memu groomowi, niechaj zanosi kolejno do nakładcy i powraca każdym razem z 50 frankami! Ale, raz jeszcze: cisza!“

O w pół do 10 zaczął Dumas pisać — o 3 zapłacił woźnych,

o w pół do 7-iej ufał się poeta w pełnej tualecie do Véry'ego, aby ugościć swych przyjaciół i przyjaciółki i dał kasjerowi 500 fr. à conto. Gdy ten spojrzal nań ze zdziwieniem, rzekł dobroduszenie Dumas: „Nie dziękuj pan mnie, ale wierzytelności, który chciałem dziś zamknąć za 600 fr. długu. Byłem zmuszony pracować przez cały dzień, ażeby go spłacić — to też zostało coś i dla pana“.

× Wiktor Hugo. W Paryżu opowiadają sobie, iż na obiedzie odbywającym się u Wiktora Hugo, w gronie zaufanych przyjaciół, sędziwy poeta, trzymający w dłoni napełniony kieliszek, zwrócił się do siedzącego obok Coppé'go ze słowami: — A gdyby tak obecni tu dwaj poeci, wypili wzajem za swoje zdrowie? — O, mistrzu — rzekł skromnie Coppé — tutaj jest tylko jeden poeta.

— A ja — odrzekł Hugo — czyż nie liczę się wcale?...

× Na stacji. Na jednej ze stacyj pośrednich wsiada do coupé, zajętego już przez damę, jakiś jegomość, który umieszcza kufer olbrzymich rozmiarów na siatce.

Dama przerażona woła: — Ależ panie, kufer spadnie.

Nieznamy odpowiadając: — Niech pani będzie spokojna... w kufrze niema nic takiego, coby się mogło stłuc...

× Zwłoka. — Zapłać mi pan za robotę fraka...

— Zatrzymaj się pan do jutra, właśnie mam zamiar go zostawić, bo sam potrzebuję pieniędzy...

× Wymówka. — Jak się pani po zebranych chlebie nie wstydziś chodząc?

— Ależ ja nie żebrzę, tylko zbieram szkice do filantropji warszawskiej, o której pisać zamierzam...

× Pociecha. — Nie martw się żono, po śmierci mojej zostanie dość złota.

— A to jakim sposobem?

— Każesz mnie egzenterować... wiesz przecie, że piłem Goldwasser...

— Komitet wystawy obrazów, szkiców i rzeźb w Przemysłu, uprasza tych pp. artystów, którzy dotychczas do łaskawego współdziałania nie przystąpili, ażeby do dnia 15-go sierpnia r. b. z nim się porozumieć, czy swe prace nadesłać zamierzają.

Czynimy to dlatego, ażeby w miarę dzieł sztuki zapewnić sobie ilość sal, na wystawę potrzebnych, tudzież umożliwić za przesłaniem deklaracji tańszą przesyłkę kolejową.

W sobotę, 29 lipca, o godzinie 7 wieczorem, w parafjalnym kościele reformatów, zawartym został związek małżeński między p. Walentym Pieńkowskim, nauczycielem gimnastyki a p. Józefą Trapszówną, córką s. p. Michała i Emilji z Celtów. Szczęść im Boże.

Nekrologja.

† S. p. Bronisław Stanisław Dunin Borkowski, urzędnik Towarzystwa kredytowego ziemskiego, po długiej i ciężkiej chorobie, opatrzonej św. Sakramentami, w dniu 31 lipca r. b. przeniósł się do wieczności, przeżywszy lat 38. W głębokim smutku pozostali rodzice i bracia zmarłego zapraszają krewnych, przyjaciół i kolegów na żałobne nabożeństwo w dniu 2 sierpnia, we środę, o godzinie 10-iej zrana, w kościele św. Krzyża, oraz na wyprowadzenie zwłok w tymże dniu i z tegoż kościoła, o godzinie 7-iej wieczorem, na ementarz powązkowski. —2425—

† S. p. Władysław Miernowski, b. urzędnik sądu apelacyjnego K. P., członek warszawskiego Towarzystwa dobroczynności, po długiej i ciężkiej chorobie, opatrzonej św. Sakramentami, zmarł dnia 30 lipca r. b., przeżywszy lat 38. Pozostała w nientulonym smutku żona zaprasza rodzinę, krewnych, przyjaciół i kolegów zmarłego na żałobne nabożeństwo we środę, dnia 2 sierpnia, o godzinie 9 i pół zrana, w kościele św. Krzyża odbyć się mające, oraz na wyprowadzenie zwłok tegoż dnia i z tegoż kościoła, o godzinie 4-iej po południu, na ementarz powązkowski. —2426—

† W dniu 31 lipca r. b., po długiej i ciężkiej chorobie, rozstał się z tym światem, przeżywszy lat 48 s. p. Ludwik de Poths, właściciel dóbr Młociny pod Warszawą. Pogrążeni w smutku żona, córka i syn zapraszają krewnych, przyjaciół i znajomych na wyprowadzenie zwłok we środę dnia 2 sierpnia, o godzinie 11-iej zrana, na ementarz ewangelicko-angsburski, odbyć się mające. —2427—

† S. p. Edward Mansell Hall, obywatel i właściciel browaru, przeżywszy lat 85, po krótkiej chorobie, w dniu 31 lipca r. b. przeniósł się do wieczności. Straszkani: dzieci, zięć i wnukowie zapraszają krewnych, przyjaciół i znajomych na wyprowadzenie zwłok w dniu 2 sierpnia, we środę, o godzinie 5 i pół po południu, z domu przy ulicy Nowolipiej, nr. 68, na ementarz ewangelicko-reformowany, odbyć się mające. —2421—

† W dniu 2 sierpnia, o godzinie 10-iej zrana, w 13-tą rocznicę śmierci s. p. Honoraty z Gądomskich Waliszew-

skiej, odprawione zostanie nabożeństwo w kościele Narodzenia N. Marii Panny na Lesznie, za spokój duszy s. p. Andrzeja i Honoraty małżonków Waliszewskich, na które to pozostała rodzina zaprasza krewnych i przyjaciół.

—2418—

Z Cesarstwa.

Petersburg 30-go lipca. — Dzienniki tutejsze donoszą, iż część komisji sekretarza stanu Kachanowa, mająca zająć się robotami przygotowawczymi do zreformowania instytucji policyjnych, oraz zaprojektowaniem samej reformy, w celu obznajmienia się z obecnymi czynnościami policji ma zwiedzić kancelarję jednego z policyjnych cyrkulów Petersburga, oraz jeden z wydziałów policyjnych w powiatach petersburskiej gubernji.

Petersburg 30-go lipca. — Nowoje wremja zaznacza, że z Hercegowiny znowu nadchodzą wiadomości świadczące, że pożar powstania, zwłaszcza w wązozach górskich i w lasach, bynajmniej dotąd nie wygasł i od czasu do czasu wybucha jeszcze jasnym płomieniem. Zupełnie tak samo jak w początku roku wojska austriackie zmuszone są odbywać rekonesanse w niedostępnych gęszczech, poczynając od słynnych Zubeów pod Krywoszą aż do granicy nowobazarskiego sandzaku i nie rzadko przychodzi do utarczek z mniej lub więcej licznymi bandami powstańców. Zdarzały się między innymi i takie potyczki, w których ze strony wojsk było po kilku ranionych a nawet i zabitych. Miejsce administracja ukrywa istotne położenie rzeczy i dlatego nie ogłasza nawet wykazu zabitych. Że stan rzeczy musi być dosyć poważnym wynika już choćby z tego, że nieograniczenie urlopowani, powołani w polowie stycznia czyli przeszło sześć miesięcy temu, dotąd jeszcze pozostają w szeregach. Pomimo okropnego upału dającego się mocno we znaki, wojska muszą jeszcze pełnić ciężką służbę kordonową nad granicą czarnogórską oraz w południowej Hercegowinie. Fakta te nie potrzebują komentarzy.

Moskwa 30-go lipca. — Z Bukaresztu donoszą, że książę czarnogórski ma wysłać do Konstantynopola ministra spraw zagranicznych ze specjalną misją uregulowania niezdecydowanego dotąd sporu granicznego między Turcją a Czarnogórzem. Podróż księcia na koronację do Moskwy jest już zdecydowana. Książę Mikołaj pojedzie do Moskwy w asystencji licznej świty, ale naprzód wstąpi do Berlina, gdzie odwiedzi cesarza niemieckiego.

TELEGRAMY

Ajencji telegraficznej Rudolfa Okręta.

Aleksandrja 31-go lipca. — Arabi znaczne siły wojenne ściągają nad kanał. Beduini przyrzekli mu dostarczyć 60,000 ludzi. Dowódzca łodzi kanonierskiej niemieckiej „Meve“, stojącej pod Port-Saidem, otrzymał instrukcję, aby pod żadnym pozorem marynarzy na ląd nie wysadzał. Anglicy zaniechali bombardowania Abukiru.

Petersburg 1-go. — Według dzisiejszych pism porannych, powrót generała Koźłowa do Moskwy ma wkrótce i stanowczo nastąpić.

Odessa 31-go. — Załoga i pasażerowie parowca „Moskwa“ wyratowani zostali. Wszyscy są zdrowi i mają się dobrze.

(Zwracamy uwagę sz. czytelników na tę rubrykę, która od dzisiaj będzie zamieszczala wiadomości wyłącznie ostatniej chwili, otrzymywane drogą specjalną „Kurjera Warszawskiego“.)

Ostatnia poczta

„Kurjera Warszawskiego“.

Londyn 31-go lipca. — Times wyrażają obawę, że wojska tureckie, wyładowawszy w Egipcie, połączą się z Arabim. Anglja byłaby zmuszoną przeto albo postawić Egipt na łup sprzyśnięzonych, albo wejść w kolizję z Turcją. Współdziałanie Turcji jest możebnem tylko pod warunkiem, iż korpus turecki będzie bardzo małym i poddany zostanie rozkazom komendanta angielskiego.

Konstantynopol 30-go lipca. — Komisarze W. Porty złożyli posłom mocarstw następującą pisemną deklarację: Porta zamierzyła na podstawie przyjętej przez siebie noty mocarstw z d. 15 lipca, wysłać swe wojska do Egiptu. W zaufaniu do poczucia sprawiedliwości u mocarstw powziętego postanowienia obrony praw zwierzchniczych sułtana spodziewa się W. Porta, że zajmujące Aleksandrię wojska egipskie opuszczą takową, skoro wojska tureckie przybędą. Sprawa reformy wojskowej, będąca w związku z powrotem status quo w Egipcie załatwiona być powinna w drodze wyłącznego porozumienia między W. Portą a khedywem.

Rzym 30-go lipca. — Agencja Stefaniego donosi

Anglja zaprosiła Włochy do udziału w wyprawie celem przywrócenia porządku w Egipcie. Mancini odpowiedział, że skoro W. Porta przyjęła zaproszenie mocarstw do interwencji pod warunkami zbiorowej noty z d. 15 lipca, gabinet włoski nie może wdąć się w rokowania z pominięciem konferencji, która o takich jest urzędowo powiadomiona.

Londyn 31-go lipca. — Parowiec „Orion“ odpłynął wczoraj do Aleksandrii. Na pokładzie jego znajdują się: pierwszy bataljon gwardji szkockiej, książę Connaught, generał Willis i sztab główny pierwszej dywizji korpusu ekspedycyjnego.

Aleksandria 31-go lipca. — Admirał Seymour udał się wczoraj na pokładzie „Helikona“ do Abukir, celem zrekognoskowania miejscowości i znalazł fort wybornie uzbrojony, a załogę w pełnym ruchu. Wyprawa angielska do Mellaha, celem naprawy koleji żelaznej nie spotkała nieprzyjaciela i spełniła zadanie. Kilka domów w pobliżu forpocztów angielskich spalono, jednego zbrojnego schwymano na gorącym uczynku i rozstrzelano, dwóch uwięziono. Krążą pogłoski, że Arabi ściągają większe siły w pobliżu kanału.

Paryż 31-go lipca. — Depesza z Port Said donosi, że okręty francuskie otrzymały rozkaz wycofania się z kanału Sueskiego i ustawienia się w Port-Said.

Konstantynopol 30-go lipca. — Wskutek wzburzenia panującego w Syrii, wojska tureckie nie zostaną złamane powołane. Ukonstytuowane w Kairze zgromadzenie narodowe składa się ze 150 notabłów Kairu, z tyłu delegowanych miast prowincjonalnych, dalej z Szeika ul Islamu (który przyjeżdża), 18 ulemów, 15 profesorów arabskiego uniwersytetu „El Azhar“, czterdziestu szejków beduinów i derwiszów; patriarchy koptyckiego z czterema diakonami, nareszcie z wielkiego rabina (Chicham baszi) i czterech bankierów żydowskich. Zgromadzenie uchwaliło zaraz na pierwszym posiedzeniu wotum zaufania dla ministerstwa utworzonego w Kairze przez Arabiego baszę pod przewodnictwem Mahmuda Sami Barudiego.

Aleksandria 30-go lipca. — Osman Rifki basza i 26 czerkieskich oficerów, wypędzonych z Egiptu z powodu spisku przeciw Arabiemu, przybyli ze Stambulu w towarzystwie czerkieskich adiutantów sultana celem objęcia straży przy osobie khedywa.

Paryż 31-go lipca. — W rozmowie wczorajszej Grévy'ego z prezydentami obu izb, oświadczył Leroyer, iż senat niechętnieby zawotował rozwiązanie izby, dopóki nie będzie wprowadzone nowe prawo wyborcze. Brisson, któremu Grévy proponował złożenie nowego gabinetu, odmówił, nie ufając, aby w dzisiejszej izbie mogła wytworzyć się stała większość. Trudności położenia są wielkie. Prawdopodobnym jest nowy gabinet Freycineta z usunięciem Saya i Ferry'ego.

Paryż 30-go lipca. — Organa Gembetty twierdzą, że sobotnie wotum izby wymierzonym było przeciw Freycinetowi, natomiast pisma umiarkowane tłumacza, iż klęskę ponieśli Say i Ferry, którzy skłaniali do ostatniej chwili Freycineta, aby utrzymał żądanie kredytu.

Telegramy własne

„Kurjera Warszawskiego.“

SPRAWA EGIPSKA

Paryż 1-go sierpnia.

Kryzys egipska zaostrza się, ponieważ Anglja przyzwała tylko na wystanie małego korpusu tureckiego pod komendą angielską i za poprzednim ogłoszeniem przez sultana Arabiego baszy za buntownika.

Sułtan nie może uczynić tego wobec uchwały zgromadzenia narodowego w Kairze, które ogłosiło Arabiego potomkiem proroka.

Arabi basza wskutek tej uchwały przywdział zielony turban proroka.

Aleksandria 31-go lipca.

Beduini zawarli sojusz z Arabim baszą i zobowiązali się wystawić przeciw Anglikom sześćdziesiąt tysięcy jeźdźców.

Berlin 1-go sierpnia.

Z Konstantynopola wysłano rozkazy do 70 batalionów, stojących załogą w Albanji i Syrii, aby przygotowały się do wymarszu.

Dowództwo obejmuje Derwisz basza.

Berlin 1-go sierpnia.

Dyplomacja usiłuje umożliwić akcję współzrędną Angli z Turcją, aż do tej chwili bez skutku.

Londyn 1-go sierpnia.

Władze egipskie nad kanałem Sueskim wskutek roz-

kazów Arabiego baszy przepuszczają tylko okręty, zaopatrzone certyfikatem Lessepsa.

Arabi koncentruje znaczne siły wojskowe nad kanałem Sueskim.

Londyn 1-go sierpnia.

Gladstone oświadczył w izbie gmin, iż wsiadanie wojska na okręty jeszcze się nie rozpoczęło.

Paryż 1-go sierpnia.

Izba deputowanych została na trzy dni odroczone. Grévy odbywa konferencje prywatne z przewodcami stronnictw. Chaos zupełny.

Paryż 1-go sierpnia.

Zapewniają, że Freycinet utrzyma się na stanowisku ministra prezydenta, ale złoży nowy gabinet ze stronników polityki nieinterwencji.

Lwów 1-go sierpnia.

Sąd postanowił wypuścić na wolną stopę skazanych w procesie Olgi Hrabarowej, a mianowicie: ks. Naumowicza za kaucją 6000 złr., Płoszczańskiego za kaucją 5,000 złr., Szpundera i Załuskiego za kaucją po 500 złr.

Prokurator założył rekurs przeciw tej uchwale sądu.

Tryest 1-go sierpnia.

Arcyksiążę Karol Ludwik przybył tu celem otwarcia austriackiej wystawy przemysłowej. Napływ gości z monarchji i zagranicy ogromny.

Wiedeń 1-go sierpnia.

Minister Kallay, przybywszy do Bośni, przemawia do wszystkich deputacyj w języku serbskim.

Ztąd przyjęcie pełne zapala.

Petersburg 1-go sierpnia.

Na miejsce usuwającego się generała Protasowa atamanem kozaków astrachańskich i gubernatorem astrachańskim zostaje generał Jankowski.

Petersburg 1-go sierpnia.

Wczoraj był tu olbrzymi pożar. Spalił się prawie cały Krestowski ostrow. Płomień obrócił w perzynę około sześćdziesięciu domów, po większej części drewnianych. Zgorzał również most na średniej Newie.

Petersburg 1-go sierpnia.

Jak donosi *Nowoje wremja*, komisja śledcza do spraw intendenty postanowiła pociągnąć jeszcze wiele osób do odpowiedzialności sądowej.

Oprócz kilku mniejszych, uformowany będzie jeden wielki proces.

TEATRA:

LETNI. Dziś: „Wspólne winy“. Jutro: „Wspólne winy“. — NOWY: Dziś: „Dzwony kornewilskie“. Jutro: „Rabusie cudzej zwierzyny“.

ALHAMBRA.

Teatr z Poznania,
pod dyrekcją Łucjana Kościeleckiego.

Dziś: *Donna Juanita*. Jutro: *Jeden z nas ożenić się musi. Boccaccio*. (481)

Teatr „Nowy-Swiat“.

Dziś: *Anioł śmierci*. —562—

Dolina Szwajcarska.

W środę, dnia 2 sierpnia 1882 r., dany będzie
Drugi wielki koncert

Orkiestry Węgierskiej,
z 40 chłopców złożonej, w kostjumach narodowych,
pod dyrekcją znanego kapelmistrza
Lamberta Stejnera.

Początek o godzinie 7-ej. Wejście kop. 30.

Dzieci do lat 10-iiu płać kop. 15.

W niedzielę nieodwołalnie ostatni koncert.

— Niniejszem mamy zaszczyt zawiadomić szanowną publiczność, iż dla dogodności pp. konsumentów, urządziliśmy w składzie naszym stację telefoniczną; — obstalunki zatem udzielane nam łaskawie przez telefon, załatwiane będą, jak zwykle, natychmiastowo i jak najdokładniej. (619)

Kalinowski & Przepiórkowski,

**Skład wyrobów tytoniowych
w hotelu Europejskim.**

(2423) **Dentysta Gutzman, Bielańska nr 4.** Zęby sztuczne por. 2, oczyszczanie lub plombowanie po rs. 1. Wyjęcie zęba kop. 25. Reperuje i przerabia zęby sztuczne, proszek i eliksir od 30—50k.

— **Dr Malinowski** powrócił z zagranicy. Choroby dzieci. Widok nr 21. —2419—

— Dr med. **Bykowski**, ul. Dzielna, róg Karłowickiej, nr 7. Przyjmuje od g. 9—11 rano i od 5 do 7 po poł. Choroby wewnętrzne i kobiece. (2412)

— **Choroby oczu. Dr J. Talko**, Nowy-Swiat nr 19. —2225—

— **Dr Jan Kleinadel** przeniósł mieszkanie na ulicę hr. Berga nr 11, —przyjmuje do 9 i pół rano i od 5 do 7 po południu. —598—

— **Dentysta S. ROTHELM**, wynalazca nowego systemu wprawiania zębów sztucznych, przez urząd lekarski za najlepszy uznanego, leczy choroby szcęk i zębów, plombuje i znieczula ból przy wyjęciu zęba; przyjmuje od 10—6 w. Królewska 37. (2320)

— Dr **Grodzki** leczy choroby sekretne oraz niemoc wskutek takich. Złota nr 5. (2336)

— **Doktor Zaremba** po powrocie z zagranicy przyjmuje chorych do 10-ej rano i od 4-ej do 6-ej po południu. Nowe-Miasto nr 1 (313) —2398

ZĘBY po rs. 2 wprawia

najlepszym systemem amerykańskim *M. H. Newmark*, dentysta. **Tomackie nr 9.** (2401)

— Przyjmuje za umiarkowaną prowizją do wymiany dawne weksle na nowe in blanco, z tekstem polskim i niemieckim od 10 kop. do 54 rubli za jeden weksel; według nowej taksy z dnia 1-go (13-go) r. b. **Jedyny** dobrze asortowany skład stempli *Zygmunta Szleifsteina*, w Warszawie przy ulicy **Długiej nr 11**, przy katedrze prawosławnej. —584—

— Niniejszem mamy zaszczyt zawiadomić szanowną publiczność, mianowicie sz. naszą klientelę tamecznej okolicy, że z dniem dzisiejszym otworzyliśmy przy ulicy **Nowy-Swiat nr 25** filję naszego Składu win. Staraniem naszym będzie i w tym składzie obsługiwać szanownych kupujących, wyborowym towarem, po cenach możliwie umiarkowanych.

Jean Stiff & fils,
Skład win, **Długa nr 45.** (594)

Zakłady Stolarskie i Tapicerskie i MAGAZYN MEBLI Szczepana Olsztyńskiego,

nowo-założony przy ulicy Senatorskiej nr 20,
naprost kościoła.

Chcąc na nowym miejscu zasłużyć sobie na uznanie publiczności, będąc zaopatrzonym w znaczny wybór różnych mebli dokładnej i gustownej roboty, sprzedaje takowe po cenach bardzo umiarkowanych. Przyjmuje również obstalunki, tak na roboty stolarskie, jak i tapicerskie, meblowe i dekoracyjne i wykonywa takowe dokładnie i gustownie i po cenach umiarkowanych. —2387—

— **Reumatyzm i łamanie w kościach** leczy radykalnie **przewodnik elektryczny patentowany Graetz'a** zaszczycony wieloma pochlebnymi świadectwami lekarzy różnych krajów. Skład główny na Królestwo polskie w aptece **Wendy i Wierogórskiego, nr 43**, Krakowskie-Przedmieście. —577— **J. Graetz**, w Wiedniu.

— Dr **L. Guranowski** przeniósł mieszkanie na ulicę **Królewską nr 43** (wprost Granicznej). Przyjmuje chorych, jak dawniej, do godziny 10-tej zrana i od 5 do 7 po południu. —2242—

Dra Aleksandra M. Weinberga Pracownia Chemiczno-Rozbiorowa

dla oceny dobroci materiałów spożywczych artykułów użytkowych i produktów przemysłu, oraz **stacja doświadczalna dla celów higieny**. Ulica Graniczna nr 14. —133—r

Szkoła 4-klasowa

klasyfikacja z pensjonatem **Józefa Radziuki-nasa**. Smolna nr 17. —2207—

Dr Brozeit w Berlinie 524

leczy suchoty bez kawerny, miękkie fibroidy (gruczoły podbrzusne) i dolegliwości raka bez operacji.

WSPÓLNIK

czynny i z kapitałem, pożądany jest do poważnego interesu fabrycznego. — Tamże za złożeniem kaucji, można mieć zajęcie. — Chłodna № 10, mieszka. № 1a. 4588

Zarząd DROGI ŻELAZNEJ Nadwiślańskiej.

Z dniem 3 (15) Lipca r. b., wprowadzony został w wykonanie w niemiecko-polskim związku zeszyt taryfowy Nr 4, zawierający pomiędzy innymi opłaty dla przewozu towarów w komunikacji bezpośredniej, pomiędzy stacjami drogi żel. Nadwiślańskiej i stacjami niemieckimi: Halle, Lipsk, Dreźnie, Kassel, Lignica, Chemnitz, Eger i innymi jeszcze stacjami dróg żelaznych Berlińsko-Anhaltzkiej, Berlińsko - Gerlitzkiej, Berlińsko - Drezdeńskiej, Górnośląskiej, Halle-Sorau-Gubenskiej, Hanowerskiej Rządowej, Kottbus Grossenhainskiej, Magdeburgsko-Halberstadtzkiej, Marchijsko-Poznańskiej, Dolnośląsko-Marchijskiej, Frankfurtsko - Bebrajskiej i Saskiej Rządowej, w kierunku przez stację Mławę. 1976r

Pensjonat w Rydze

Z rozpoczęciem roku szkolnego, w tutejszej Bałtyckiej Politechnice, może dwóch uczniów znaleźć pomieszczenie. — Blizsze informacje udzieli Dr. C. Bornhaupt, Dubelnam Seestrande Gartenstrasse № 7. 4590

Liceum Realne

w Petersburgu. 4589

Zamknięcie pierwszych dwóch kursów Instytutu inżynierów dróg komunikacyjnych w Petersburgu, spowodowało otwarcie także Liceum Realnego, mającego za cel przygotowanie na kurs III wzmiankowanego instytutu. — Szczegółów można się dowiedzieć u pp. Grosickich (Twarda № 19, mieszka. 18, lub Smolna № 1, mieszka. 6), a w Petersburgu w samym zakładzie, w domu Murazi przy Litejnej № 26. — Dyrektor Euzebiusz Stokalski.

LOKAL.

Od Ś-go Michała jest do wynajęcia elegancki i obszerny LOKAL za Belwederską rogatką 10 minut od stacji tramwajowej. Wiadomość w magazynie wyrobów gumowych F. WIERZBICKI i S-ka, róg Wierzbowej i Trębackiej. 1976r

Sygnet złoty

z cyfrą J. B. znaleziony został d. 1 Czerwca na polu wsi Salomeja, który zapewne przywieziono z Warszawy z nawozem, za udowodnieniem własności i zwrotem kosztów można odebrać u podpisanego Wójta Gminy Pruszków. — BUCHOLC. 4595

Biuro Nauczycielskie ANNY DAMERAU,

Krakowskie-Przedmieście № 36, wprost Sakińskiego-Placu, ma do umieszczenia Guwernerów i Nauczycieli, obojga płci. Bony różnych narodowości, Korepetytorów i Oficjalistów prywatnych. 4596

Otwarty przed 7 laty

Zakład Naukowy

dla przygotowania do egzaminu wstępujących do wojska i do szkół junkierskich, przeniesiony został na ul. Żorawia № 33A. — Zapis od 1 (13) sierpnia, do g. 10 rano i od 5 do 7 po południu; lekce od 1 (13) Września.

Przełożony Zakładu

K. Michałowski.

1979r Urzędnik Dyr. Gł. Tow. Kr. Ziem.

Jana Dütza,

Elektoralna № 20, poleca się Sz. Publiczności z pięknym wyborem Pianin, które sprzedaje po cenie najprzystępniejszej. Także przyjmuje reperacje i strojenie. 1932r

Taniość, porządna i trwała robota na termin.

Egzystująca od lat 7-miu

FABRYKA PUDEŁEK,

oraz wszelkich przedmiotów w zakresie introligatorstwa wchodzących, pod firmą W. Paradziński, z dniem 1-m Sierpnia 1882 r. powiększoną została i prowadzoną będzie pod firmą

W. PARADZIŃSKI i S-ka,

przy ulicy Wielkiej, w domu p. Rychłowskiego № 13.

Wyroby swoje poleca łaskawym Panom Fabrykantom Bielizny, Pończoch, Rękawiczek, Wstążek, Krawatów, Gorsetów i t. p. — Panom właścicielom Aptek, Cukierni, oraz wszystkim Skłodom potrzebującym jakiegokolwiek pudełek do pakowania towaru.

Tamże potrzebne są Panny uzdolnione i do nauki. 4583

Nader praktyczne w przesyłce pudełka składane.

WAŻNE DLA DAM.

Perjodycznie co pewien czas w ogłoszeniach różnych przedsiębiorców nauki krawieczyzny zjawiają się zjadliwie napasli, nie na miłe osobie, lecz na system, którego jestem przedstawicielem: to jest na traktowanie krawiectwa nie jako ręcznego rzemiosła, lecz jako nauki i sztuki. Dla mnie szkoda zjadł żadna, lecz oświecona publiczność zapewne nie da wmówić w siebie, że nauka jest szkodliwa, że książka zamęt w głowie sprawia, że dawniej choć książek nie znano, krawcy byli przecie!.. i suknie lepiej krajano? — Napasli ludzi niepiśmiennych na druk, w ogóle, ludzi z ręcznego tylko wyrobku żyć mogących na ulepszenie i maszynęjce udokładające i ulgę w pracy przynoszące, powtarzają się zawsze i ciągle, ilekroć nowy wynalazek woła do nich znanymi słowy: „trzeba się uczyć, przemąć wiek złoty“.

Nie możemy ganieć zawistnym ich napasli, boć nie mogą bronić swego zastarzałego, czas i pracę marnotrawiącego sposobu rzekomej nauki, muszą koniecznie, choćby dla chwilowego podtrzymania swych kramików, atakować uznany w cywilizowanym świecie nowy system, przekraczając fakta, pisząc fałszy i nonsensa, śmieszne dla myślących ludzi.

Najlepszą na te napasli odpowiedzią z mojej strony będzie powołanie się na pracę moją drukiem ogłoszoną p. t.: „Najnowsza i najpraktyczniejsza metoda kroju sukien damskich“, w 5-tej edycji, na przychodne ocenienie tej pracy przez specjalistów, na przyznanie mi patentu wynalazków we Francji, Belgii i w innych Państwach, na długoletnią praktykę, na szybki i pomyślny rozwój szkół moich w Warszawie, Lwowie, Krakowie i Petersburgu, i nadeszłyście na głos wielu uczniów i uczennic moich, z których żadna, o ile wiem, ze szkół moich nie wyniosła pogardy dla książki, dla rysunku, w ogóle dla nauki i sztuki, jakimi stała się dziś krawieczyzna pod wpływem ogólnego dążenia, do wzaiesienia i uszlachetnienia tego wszystkiego co do celów życia ludzkiego służy.

Szkola moja jak dawniej tak i teraz ma na celu uwzględnienie tych dążeń i nauka w niej zawsze w tym kierunku prowadzi się i prowadzić będzie. Wpisy na kursa przyjmują się każdodziennie. Cena nauki kroju i szycia rs. 13, podręcznik rs. 3, pomocnica linijka krojowa rs. 1 kop. 50. Udzielam również kroju i bez niczego, lecz według pewnej zasady za darmo moim uczennicom. — K. Głodziński, Miodowa № 1. 4585

Fabryka Tektury Smółkowej Ogniotrwałej i Asfaltu,

pod firmą

F. PIETSCHMANN

W WARSZAWIE,

KANTOR TŁOMACKIE 3,

poleca swoje znane z dobroci wyroby i wykonywa z całą akuracją krycie dachów tekturą i hole-cementem. — Wszelkie roboty asfaltowe uskutecznia najlepszym Limmerowskim asfaltem. r—1980

Jest do ulokowania

RS. 22,000

w Listach Zast. m. Warszawy w części lub w całości, na 1-iej połowie wartości nieruchomości, jako kapitał pod prawną opieką będący, procent umiarkowany. Propozycje zaciągnięcia pożyczki składać proszę na piśmie pod lit. A. C. w Kantorze Kurjera War. z oznaczeniem dokładnym stanu hipotecznego nieruchomości, jej nazwiska lub numeru nazwiska jej właściciela, adresu propozycję czyniącego. 4592

Z powodu zwinięcia Młyna parowego wysokiego młewa w Willanowie, są do sprzedania

Werki młyńskie

w dobrym stanie będące, a mianowicie: 6 ganków kompletnych, cylindry, putzmaszyny, maszyny do grynków i t. p. — Wiadomość w Administracji dóbr Willanowa. 4591

UCZNIOWIE

od lat 15—16, potrzebni są do zakładu grawerskiego. Krak.-Przedmieście № 17. 4532

BAZANTY

żywe lub zabite, na obstalunek. — Zgłosić się można pod adresem: Jabłoń, p. Białe, Wyszynice (gub. Siedlecka) do właściciela dóbr.

Zakład Mechaniczny

Antoniego Frankowskiego

przeniesiony na ul. Marszałkowską № 57, przyjmuje wszelkie obstalunki i reperacje maszyn do szycia wszelkich systemów i za reperację gwarantuje, oraz maszyny używane nabywa i sprzedaje wynajmuje miesięcznie. Tamże felszmyda do sprzedania. 4598

Wójt gminy Pruszków,

podaje do wiadomości, że w d. 27 Lipca (8 Sierpnia) r. b., o godz. 10 rano w fabryce lakierów we wsi Pruszków egzystującej sprzedane zostaną przez publiczną licytację: meble, garderoba męska, kotły żelazne i miedziane, wagi decymalne, różne gatunki farb oraz glazura vel poliwa, zajęte na satysfakcję należności skarbowych i prywatnych. Skorosze dnia 17 Lipca 1882 r. 4594 Wójt BUCHOLC.

Ważna wiadomość!

Polecam się Szan. pp. Obywatelom i Interesantom, iż podejmuję się tapetowania pokojów, po k. 11 od rolki, oraz robót malarskich, tak w Warszawie, jak i na prowincji. Powyższe roboty wykonywam z gustem i elegancją, gwarantując. 4597 Pozostaję z szacunkiem W. B.

Z zapisu p.

Petronelli Bauman

w celu uczczenia rocznicy śmierci męża jej bl. p. Salomona Baumana, między innymi przypadają w roku bieżącym do wypłaty w dniu 29 Sierpnia:

a) rs. 150 (sto pięćdziesiąt) dla jednego z podpadłych kupców wyznania mojżeszowego, dobrego prowadzenia się, który utracił swe imię przez wypadki losowe.

b) rs. 100 (sto) na opłatę szkolną dla bieżących uczniów gimnazjalnych wyznania mojżeszowego, oznaczających się moralnym prowadzeniem i pilnością w naukach.

Kandydaci do powyższych legatów posiadający ad a) świadectwo Zarządu Warszawskiej gminy izraelskiej i Urzędu starszych zgromadzenia kupców, jak również poświadczanie stanu ubóstwa, przez 2 miejscowych obywateli, zaś ad b) świadectwo władzy gimnazjalnej, co do prowadzenia się i pilności, oraz świadectwo dwóch obywateli co do ubóstwa. — Zgłaszać się winni do Kantoru domu Handlowego „M. Bersohn“, przy ul. Elektralnej № 795/5 istniejącego. 4587

D O M.

Mający chęć przystąpić do kupna z małą kwotą rs. 1,550, może nabyć Posesję blisko rogatki Moskiewskiej (Grechowskiej), hipoteka uregulowana. — Wiadomość: ulica Piekarska № 5 nowy, w Sklepie Fryzjerskim.

Fabryka Bilardów

Ferdynanda Trotschla

od 8 Lipca 1882 r. przeniesiona została do domu własnego, ul. Czerniakowska wprost Górnej № 68. 1893r

Komora Składowa Warszawska

podaje do publicznej wiadomości, iż w d. 26 Lipca (7 Sierpnia) 1882 r. t. j. w poniedziałek i dni następujących, z wyjątkiem świąt, o godz. 10 z rana, w gmachu Komory ul. Chmielna pod № 1555, odbywać się będzie licytacja na wyprzedz skonięskowanych towarów, mianowicie: jedwabnych i półjedwabnych, wełnianych i bawełnianych, skór wyprawnych, srebrbeł żelaznych, tabakierek cynkowych, sieczki szklanej na sznurkach, papieru klejonego, guzików szklanych, teśmy gumowej, cygar, herbaty czarnej, likieru, tudzież płótna i chustek lnianych, kapeluszy damskich z wstążkami i kwiatami, oraz rozmaitych innych towarów, których szacunkowa wartość wynosi ogółem około 16,000 rs. 4586

Warszawa dnia 19 (31) Lipca 1882 r.

Potrzebny jest

GORZELANY

albo KASJER do gorzeleni, obeznany z czynnościami, z kaucją rs. 1,000. — Biuro Komisowe Łuczyskiego, Krakowskie-Przedmieście № 6. 1979r

Otrzymaj zaraz 75 rs.

ten kto zechce wyrobić posadę, mężczyźnie w średnim wieku, posiadającemu języki polski, ruski i niemiecki. — Oferty pod adresem W. W. uprzejmie proszę o nadsyłanie do kantoru niniejszego pisma. 4593

Lokale

przy ulicy Nowolipki № 56a, Sklep z 2 pokojami, również różne lokale po przystępnej cenie, są w każdym czasie do wynajęcia. 4502

Do sprzedania:

Faetony, Wolanty, Bryczki, Szaraban i Perelotka egoistka używana. — Przyjmuje wszelkie reperacje powozowe. — Ogrodowa № 3, 2 dom od Solnej. 4500

W Zakładzie stolarskim wyprzedają się

Różne Meble

jako to: Szafy, Łóżka, Biura, Tualety, Garnitury czarne, Stoły, Kredensy dębowe z blatami marmurowymi, z rzeźbami i bez rzeźb, za bardzo przystępną cenę, z powodu braku miejsca. — Chmielna № 8. 4528

Światło elektryczne.

Do sprzedania za połowę ceny kompletne oświetlenie elektryczne systemu Siemens, z motorem parowym. Wiadomość u **F. Czerwńskiego, optyka i mechanika.** 4339

Trzebacka № 7.

Bez gotówki li tylko za umiarkowany procent jest do nabycia w najzdrowszej części miasta 126r

PLAC
przy ul. Pięknej obok Doliny Szwajcarskiej, lok. 2841 i 59 l. frontu, z prawem korzystania ze wspólnej szczytowej ściany sąsiedniego domu o 4 piętach. — Wiadom. w Agencurze Ogłoszeń Rajchmani Frenkler Senatorska 22.

Do wszystkich sklepów Stowarzyszenia Spożywczego „Merkury”
nadszedł świeży tegoroczny **MIÓD LIPIEC**
i sprzedaje się po kop. 25 za 1 kg. 1915r

10% niżej ceny
sprzedaje pozostałą z sezonu
Garderobę męską i dziecięcą
Magazyn Angielski
ul. Nowy-Świat Nr 51.
1909r

Okolo 600 centnarów siana
potrzeba do pakowania,
może być zeszlenczone była suche. — Oferty z podaniem ostatecznej ceny składać w Kancelarzu Kujera, pod lit. **M. B. 41.** 4539

Z powodu nieprzewidywanych okoliczności, jest do wynajęcia **każdego czasu**, przy ul. Senatorskiej № 473, obok kościoła S-go Antoniego,
Okazały Sklep
połączony z antresolą i suteroną. Gaz zaprowadzony. Na żądanie może być wynajęta także **Piwnicza** 37 lok. duża, 12 szeroka. — Wiadomość na miejscu u stróża. 4448

Kantor Komisowy „MERKUR”
w Berlinie, Friedrich str. № 32, ma do umieszczenia **Nauczycieli i Nauczycielki** różnej narodowości i stopnia wykształcenia, francuzki, angielski, niemiecki i włoski, korepetytorów, **bony, rządców dóbr, pisarzy, buchalterów** jak również wielką liczbę **doskonałych rzemieślników**, różnego rzemiosła i robotników.
Pośredniczy przy kupnie i sprzedaży towarów (eksport i import). — Wykonuje wszelkiego rodzaju powierzone mu zlecenia z wielkim pośpiechem i akuratelynością. Na żądanie posyła próby i cenniki każdego gatunku towaru. — Zdolni agenci w całym Królestwie Polskiem, są potrzebni dla fabrykantów niemieckich. — Posiada filje strzeżenia małżeństw. Adres: Commissions Comptoir „Mercur”, Berlin, Friedrich str. № 32. 1877r

Sprzedaje się
Zakład Mechaniczny Narzędzi Rolniczych w **Opcznie**, gub. Radomskiej, na korzystnych warunkach. — Wiadomość na miejscu, u p. Kunkla. 1942r

Powozy używane w różnym rodzaju. **Karety** podwójne, potrójne i poczwórne. **Plauwaga** na 8 osób, bardzo lekka. **Faetony** do miasta i do wsi. **Chomonta** angielskie. **Chomont** z dęgą do rosyjskiej jazdy. **Perelotka** rosyjska. **Dorożka** rosyjska czyli wolań, za rs. 75.

Wózek dla chorego.
Kilka Powozów zdalnych do użytku od rs. 70 do rs. 250. 4349

Ulica Królewska Nr 19,
Fabrykant Powozów
W. ROMANOWSKI.

Niszczyciel GRZYB drzewny
w domach starych, a nowe zabezpieczam od takowego.
A. Ciszewski. 4449
Budowniczy. St. Mława, Dr. Żel. Nadwiśl.

Fabryka Łóżek żelaznych 4498
I. NEUFELDA,

przeniesiona została na Pańską № 25, wprost Marjańskiej, poleca Łóżka, Łóżeczka dziecinne, Kołyski i t. p., po cenie niskiej stale.

Do **Magazynu Wyrobów pończosniczych** w Warszawie, potrzebne są **dwie PANNY**

Sklepowe
znające języki polski, rosyjski i niemiecki, jedna jako starsza, druga jako młodsza sklepowa. — Wiadomość ul. Świętokrzyska № 11, mieszkania 10, u Gustawa Haehle. 1965r

Do **Pracowni Strojów damskich** W. Ciszewskiej, Nowy-Świat № 18, potrzebna jest zaraz zdolna

Panna do maszyny
oraz może być przyjęta na stałe ze wszystkim uczennicą umiejącą pisać i rachować. Pierwszeństwo mają z prowincji. 4555

Zostawiona została w dorożce № niewiadomego
LASKA 461

z orzechowego drzewa, ze srebrną rączką, wyobrażającą 4 kobiety. — Łaskawy znalazca raczy odnieść. Wspólna № 6, do M. Nalepińskiego, za bardzo dobrem wynagrodzeniem.

Dawno oczekiwany
SER Litewski
ADAMAJTYS
otrzymany
Składy Win i Delikatessów
W. NOWICKIEGO, 1961r
w Warszawie, Marszałkowska № 40.
w Lublinie, Krakowskie-Przedmieście.

Do sprzedania za 1,200 rs.
Fabryka Pończoch,
składająca się z 6-ciu maszyn, ze stałą i wyrobioną klientelą, z zapasem materiałów i całym urządzeniem. — Życzących nabyć uprasza się o złożenie adresu w Kancelarzu Kujera Warsz. pod lit. F. P. 4565

ZARZĄDZAJĄCY GORZELNIĄ
żonaty, obeznany z prowadzeniem maszyn, jak również z dawnym i nowym systemem zacierów, żelaznymi kadziami, parowym kolumnowym aparatem odznaczającym się zawsze wysoką wydajnością, od 12 lat czynny samodzielnie w tym zawodzie, opatrzony rekomendacjami i dobrymi świadectwami swoich przynajmów, poszukuje zaraz stałego miejsca. Oferty uprasza się składać w Agencurze Ogłoszeń Rajchmani i Frenkler, Senatorska 22, pod lit. A. P. 1929r

Bardzo ważne na czasie
do sprzedania na wysoki procent **DOM,** obok ulicy Nowo-Karmelickiej, z dochodem rocznym rs. 2,400; kapitału potrzeba tylko kilka tysięcy, reszta pozostaje na 6% na gruncie, może być przyjęta i zamiana. Wiadomość: Elekoralna № 45a, drugie piętro, mieszkania № 5; do godz. 10 z rana i od 3 do 5 po południu. 4541

Stosunkowo jak najtaniej
Meble i Dekoracje
w Zakładzie J. Michalskiego,
Nowy-Świat № 27, róg Chmielnej wchód od Chmielnej. 4480

WAŻNE!

Niżej podpisany, jako wykwalifikowany Majster, podejmuje się wszelkich robót brukarskich, tak z własnego jako i powierzonego mi materiału, jako to: kamieni polnych, kostek i kopsztajnu, po cenach nader umiarkowanych, gwarantując za dobroć i akuratelyność roboty. Przytem mam honor nadmienić, że podejmuje się także robót rządowych i prywatnych na prowincji i kolejach, z czym się polecam Szan. PP. Obywatelom, Budowniczym i Inżynierom. W zakładzie moim można także dostać kamieni różnego rodzaju na szanie. — Reflektanci raczą zostawić swe adresy u niżej podpisanego, a żądanie ich natychmiastowo wypełnionem będzie.
Juljan Szulecki, Majster brukarski.
Jeruzolimka przy rogatce № 1
nowy, w Warszawie. 4509r

MIESZKANIA

dla osób potrzebujących spokoju, do wynajęcia w każdym czasie, w bliskości Ogrodu Saskiego i Zielonego Placu. — Wiadomość w Kiosku, przy placu Zielonym. 1956r

SKLEP

do wynajęcia od 1 Października r. b. w miejscu handlowym, pełnym ruchu, przy targu, na placu 3-eh Krzyży, użyty być może na rozmaite proceder. Wiad. w handlu B-ci Wróbel, codziennie od 8 do 10 rano. 1833r

Młody Człowiek

żonaty, poszukuje posady kassjera, inkasenta lub rządcy domu, posiada świadectwa znanych osobistości w Petersburgu, na żądanie może złożyć kaucję. — Łaskawe oferty uprasza się składać ul. Grzybowska № 48, mieszk. 18. — Także można się bliżej z interesantem porozumieć. 1947r

Apteka K. Rybickiego, dawniej WILAMOWSKIEGO, W KUTNIE,

zawiadamia WW. PP. Lekarzy i Obywateli Ziemi i mieszkańców m. Kutna, że kupiwszy w d. 6 Lipca r. b. Aptekę od p. Wilanowskiego, zaopatryłem takową w zapas wszystkich więcej używanych Wód Mineralnych naturalnych i sztucznych (z własnej fabryki) Woda sodowa i selcerska sprzedaje się na butelki, syfony i balony. — Specyfiki zagraniczne i krajowe, przybory opatrunkowe i chirurgiczne. — Wydawanie z mej Apteki na rachunki, pozostaje na dotychczasowych warunkach. — **K. Rybicki.** 4566

ACETERYN wyniszczający Odciski i Brodawki

w krótkim czasie, wynalazku Witolda Czajkowskiego aptekarza z Moskwy, przy bulwarze Twerskim, w cenie po kop. 60 i po 1 rs. — Sprzedaj hurtownia i detalicznie, w Magazynie St. Winiarskiego. Nowy-Świat 62, oraz w Składach Materiałów Aptecznych i w Aptekach. 4284

Magazyn Mebli!
Nowych i używanych i dekoracji,
PIECHOWSKIEGO i S-ki,
Marszałkowska № 60, róg Zielonego Placu, 1-sze piętro. 815—r

Przysposobienie i sprzedaż niżej wymienionego środka, jako nie zawierającego w swym składzie szkodliwych części dla zdrowia, pozwala się na ogólnych zasadach handlu „Mydła Hygieniczne.”
Żadne kremy i kosmetyki nie zdołają w tak krótkim czasie wydelikatnić i upiękzyć skórę jak Mydło Mamentowe, skóra żółta, gruba, pomarszczona, ustępuje białości i przezroczystości po kilkunastu dniach użyciu. Cena 45 kop. Mydło traw epickich niszczy pieg, wywrzty, wysypy, spalenie. Główny Skład tych mydeł w **Perfumerji à la Renaissance,** Nowy-Świat № 41; Koeha, Krakowskie-Przedmieście; Leona, Nowo-Senatorska i Chmiel. Laboratorium. Na każdym kwalitku mydła powinna być 5-kolorowa banderola, za podpisem Dobrzański. Tylko te mydło uważać za prawdziwe. r1233

Ważna wiadomość dla zamężnych Przemysłowców. 4506
Jest do sprzedania lub zamiany na iną posesję nieruchomość w Warszawie, położona w stronie ulicy Dąbkiej, mająca rozległość grunta lokci □ 24393 na której wystawiony został dom frontowy murywany o 13-tu oknach, 2-piętrowy, z facyatami w mansardach i suterynami, oraz oficyaka z 5 mieszkaniami, a nadto stoją na tym gruncie 3 budynki w części murowane, a w części drewniane, oprócz tego znajduje się Ogrod na którym można wybudować wielki zakład fabryczny, dochodu ta nieruchomość czyni rocznie rs. 8896 i nieruchomość powyższa obciążona jest długiem prywatnym.
Wiadomość powziąć można w Kancelarji Rejenta **Henryka Markowskiego,** w Warszawie Miodowa № 15.

Ważna Wiadomość!

Dla zaradzenia oddawna okazującej się potrzebie wygodnych oraz zabezpieczonych od kradzieży mieszkań kawalerskich, urządzone takowe w domu № 1621/15 róg Żorawiej i Krucezej. Każde mieszkanie wykwiłtnie urządzone posiada oddzielne wejście, przedpokój, marmurowe schody, zlewy, wodociąg, klozety, oraz szwajcara przeznaczony wyłącznie do usług lokatorów zajmujących rzeczony mieszkanie. Oprócz tego 2 pokoje z kuchnią każdego czasu. — Bliższa wiadomość na miejscu 4154

PRACOWNIA Sukien i Okryć Damskich

oraz
Pościeli i Bielizny
Konstancji E. Knoll,
w WARSZAWIE,
Nowy-Świat Nr 44,
pierwsze piętro,
poleca gotowe:
Kołdry tyfytkowe po rs. 6.
” kasznirowe od rs. 9.
” atlasowe najlepsze po rs. 21.
Wyprawk dziecięce kompletne; od rs. 13 kop. 50.
Kołyski ubrane od rs. 28 i t. p.
Wszelkie obstalunki tak ze swoich, jak i powierzonych materiałów, celują najświeższym gustem, akuratelynością i taniością. 4521

Utrzymanie

bardzo dobre i stałe z zabezpieczeniem kapitału dla **wspólnika** niekoniecznie fachowego, w interesie przemysłowo-handlowym w Warszawie, w pełnym rozwoju z **kapitałem od 1,500 rs.** — Wiad. Miodowa 10, prawa oficyna, mieszk. 18/23, od godz. 4—każdodziennie. 4481

Dzierżawa Apteki

z obrotem rocznym od 4—12,000 rs., poszukiwana jest w Królestwie lub Cesarstwie. Zgłosić się w Warszawie Świętokrzyska 3, do przewizora Wysockiego. 1981r

OLSZE WICZ i KERN.

WARSZAWA
 Marszałkowska, 54.
KIJÓW
 Kreszczatyk, dom Sztifera.
 Polecza: 1) Centryfugi ulepszonej konstrukcji C. Rudolpha & Comp. w Neustadt Magdeburgu.
 2) Filter-prassy najnowszej konstrukcji, najzupełniej wysiadające, fabryki Wegehlin i Hubner w Halle nad Saalą.
 3) Noże dyfuzyjne wszelkich systemów, Fabryki B-ci Perner w Elbe Teinitz.
 4) Płótno filterprassowe przetykane drutem paten Cizeka.
 5) Wszelkie artykuły pomocnicze przy eksploatacji fabryk cukru. r-1217

St. Petersburgska Tabaczna Fabryka

„A. N. Szaposznikow”

polecza Papierosy **„DZWON”** w cenie 10 sztuk
 6 kop., 25 sztuk 15 kop.

Fabryka prosi Szanowną Publiczność o zwrócenie swojej uwagi na wysoką dobroć tych papierosów. r-1951

Biuro Komisowe Kaucjonowane J. Fe-deckiego, Miodowa Nr 3, ma do odstąpienia w bardzo korzystnych warunkach: Aptekę za rs. 7,500; sześcioletnią dzierżawę Hotelu za rs. 5,000; Fabrykę galanterijno-bronźniczą za rs. 7,000; Fabrykę czyli lejnią czcionek drukarskich za rs. 25,000; Handel spożywczo-kolonialny za rs. 2,500 i galanterijno-norembergski z materiałami pism. i dystrybucją za rs. 2,000; Magazyn mód za rs. 2,000; Zakład restauracyjny za rs. 1,200 i różne inne. — Tamże osoby z kapitałami poszukują zajęcia, i pomieszczenia. — Biuro otwarte od 9 do 3 i od 5 do 8 z wyjątkiem Świąt. r-1927

OBICIA od 10 kop. za rulon,
do najwykwintniejszych,
CERATY wszelkiego rodzaju w najlep-
szych gatunkach,
ROLETY płócienne i drewniane,

POLECAJĄ

J. LUBELSKI i S-ka,

Miodowa Nr 15,
wprost b. Sądu Appelacyjnego.

r-1577

MAGAZYN MEBLI
Józefa Wodeczyńskiego,

Nowy-Swiat № 18 róg Smelnej dom W-go Bekkera,
posiada znaczny wybór **MEBLI GOTOWYCH** własnego wyrobu, skromnych i wykwintnych, jak również przyjmuje wszelkie zamówienia na roboty **STOLARSKIE** i **TAPICERSKIE**, które wykonywa na czas umówiony, po cenach jak zwykle umiarkowanych. r-1808

Potrzebny jest Wspólnik

do interesu garbarskiego, już prosperującego. — Biuro Komisowe Łuczyńskiego, Krak.-Przedmieście № 6. 1944r

Nauka i wychowanie.

Dona Szwajcarka, z dobrym akcentem francuskim, chce się umieścić zaraz do dzieci. Krakowskie-Przedmieście 7, prawe skrzydło, mieszk. 28, na dole. 9680

Nauczyciel potrzebnym jest, mający upoważnienie od Władzy, do wykładu języka niemieckiego, w zakresie trzech klas niższych. Wiadomość w Hotelu Paryzkim № 40, od godziny 10 do 12, rano i od 2 do 4 po południu. 9648

Nauczycielka z wyższym patentem potrzebna jest. Plac Witkowskiego № 7, u właściciela domu. 9725

Klacz

wierzchowa, wieku lat 6 do sprzedania, wraz z siodłem. — Dowiedzieć się w stajni Sztabu Okręgowego, plac Saski. 4537

Nauczycielka z patentem gimnazjum III, posiadająca języki: ruski, polski, niemiecki, francuski i konwersację w takowych, oraz nauki klasyczne, a specjalnie matematykę, życzy udzielać lekcji i przygotowywać do Zakładów naukowych. Tamże jest pomieszczenie dla przyzwoitej osoby z całodziennym życiem lub bez. Ulica Krucza № 4, mieszkania № 7, codziennie do godz. 4. 978

Z upoważnienia Władzy edukacyjnej przyjmuje się na stancję Uczni uczęszczających do gimnazjum, zapewniając rodzicielską opiekę i na żądanie pomoc w naukach. Wiadomość: ulica Królewska № 15, w kancelarii kościelnej ewangelickiej, u kontrolera.

NOWO-OTWORZONY
ZAKŁAD FOTOGRAFICZNY
W. M. MAJORKIEWICZA,
 Nr 31 Nalewki 31.
 Polecając się względem Szanownej Publiczności, ma honor donieść, że urządza się na wzór pierwszorzędných zakładów, zaopatrzony jest we wszelkie przyrządy najnowszych wynalazków, umożliwiające wytwarzanie w każdym czasie bez względu na stan pogody, najdokładniejszych reprodukcji.
 Fotografie wizytowe, gabinetowe i t. p. — Widoki z okolic, domów i placów, wymagają uprzedniego przysposobienia się. — Reprodukuje z wszelkiego rodzaju obrazów, w zmniejszonym lub powiększonym do naturalnej wielkości formacie, wykończają się po możliwie przystępnych cenach, z zachowaniem jak najdokładniejszego podobieństwa.
 Zakład otwarty codziennie od godziny 9 rano do 5 po południu. r-1895

WENZEL
 ПЛОТНИЧЬЯ МУКА
 ГЕИРЖА РЕСТІЕ

Prawdziwa
MACZKA MLECZNA
NESTLÉ'A
DO KARMIENIA DZIECI,
 używana przez Szpital Dzieciątka Jezus w Warszawie, oraz
Cena PUSZKI MACZKI Rs. 1.
Cena PUSZKI MLEKA kop. 75.
Mleko Szwajcarskie
ZGĘSZCZONE
NESTLÉ'A.
Cena PUSZKI MLEKA kop. 75.
 Składy w Warszawie: u PP. J. Mrozowskiego, W. A. Zeuschnera, F. A. Galle, Lud. Spies i Syna, A. M. Sierżpułowski, Henryka Welt, Feliksa Steyner (Apt. Dworu J. C. Kr. M.), L. Ziemińskiego, H. Kucharzewskiego, Braci Wróbel, Sowińskiego i Szulca, Leona Bernsteina ulica Marszałkowska, oraz we wszystkich Aptekach w Warszawie i na prowincji.
 Reprezentant na Warszawę i Królestwo Polskie
A. GALEWSKI
 w Warszawie, Plac Teatralny Nr 7, dom p. Neprosa.
 Główny Agent na Cesarstwo Rosyjskie: *Александр Вензел*
 Upraszam Szanowną Publiczność o zwrócenie uwagi na to, że za prawdziwość tych tylko puszek zaręczam, które zaopatrzone są w stempel niebieski i podpis pana **Aleksandra Wenzel**, Generalnego Agenta mojego na Rosję.
 r-1435 **Henri Nestlé, Vevey (Szwajcarja).**

Z dniem 1 Lipca otworzonym został **W MOSKWIE**
„HÔTEL DES PRINCES”
(HOTEL PRINC),
 vis-à-vis pomnika Puszkina, dom Łagunowa
URZĄDZONY Z KOMFORTEM.
 Numera od 1 rsr. 50 kop.
W HOTELU WIELKA RESTAURACJA.
 Obiady od godz. 2 do 7 po rs. 1.25 12.25 à la carte, wydają się w każdym czasie. — Wielkie salony do wynajęcia i gabinety familijne.
 Zarządzający hotelem, restauracją i kuchnią
Fore.
 r-1921

Gdzie idziesz?
 — Do istniejącego od dziewięciu lat, najwykwintniejszego i najtańszego składu gotowych ubiorów męskich **E. Sameta**, na Senatorskiej № 22... r-1524
A co tam będziesz robił?
 — Kupię sobie paltot za 12 rs., garnitur marynarkowy za 15 rubli, tam bowiem tylko dostać można wszelkich gotowych ubrań w największym wyborze i po najtańszych cenach.
E. SAMET,
 KRAWIEC Z WIEDNIA,
FILJA W KIJOWIE
 Kreszczatyk, dom Linincenkiej. **Warszawa, Senatorska 22.**

Student matematycznego lub innego wydziału, znający dobrze fizykę, potrzebny jest natychmiast. Wiadomość: ulica Dzika № 20, mieszkania № 4. 9706

Dona młoda francuzka, z chlubną rekomendacją, poszukuje miejsca do dzieci. Krakowskie-Przedmieście № 7, prawe skrzydło, na dole, mieszkania № 28. 9749

Na stancję przyjmuje uczni Nauczyciel Wyższemu, za umiarkowaną zapłatę. Opieką s aranna przyrzeka się. Dzielnia № 9, od Nowolipiek № domu 20. blisko II-go męskiego Gimnazjum. 9688

Pedagog potrzebny jest z średnim wykształceniem, w sile wieku. Żądane są dowody kwalifikacji i pewna gwarancja. Wiadomość: Ciepła № 5, w sklepie Żeromskiego.

Student niezamożny, poszukuje lekcyj, lub odpowiedniego zajęcia. Solna 15, m. 19.

Posady i prace.
Panna potrzebna jest do szycia do fabryki gorsetów Jana Habich. Miodowa № 482.
Perejter Stelmajster, poszukuje posady, zaraz lub od 8-go Michała, w Warszawie lub na prowincji, posiada bardzo dobre świadectwa. Wiadomość: Marszałkowska № 21. u Orzechowskiego. 989

